

Nepriklausoma

Lietuva

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 36 1981 RUGSĖJO - SEPTEMBER 2 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE ST. LA SALLE, P.Q. H8P 1C4 30 c.

SAVAITINIŲ IVYKIŲ APŽVALGA

LENKIJOS DARBININKAI LAIMĖJO LAIKĄ TV

Po didelės įtampos, Lenkijos komunistų partijos vadai sutiko kalbėtis su "Solidarnosc" ir skirti Unijai tam tikrą laiką vyriausybės kontroliuojamose žinių perdavimo priemonėse - radio ir TV.

Unijai ypač svarbu, kad Televizijos stotis perduotų šį savaitgalį įvyksiantį Solidarnosc kongresą.

Radom mieste Unija grąsino streiku, reikalaujama, kad būtų baudžiami tarnautojai, kurie užgnaužė darbininkų viešas demonstracijas 1976 m. Radom darbininkai sutiko laikinai atidėti streiką, kai vyriausybė po 7 val. užtrukusių pasikalbėjimų, pasiūlė 60 min. laiką Lech Walesa ir kitiems Unijos darbuotojams.

AUSTRIJOJE PLO UŽPUOLĖ SINAGOGĄ

Austrijos sostinėje Vienoje 2 asmenys, sakęsi priklausą PLO organizacijai, naudodami automatinius šautuvus ir rankines granatas, užpuolė pilną sinagogą besimeldžiančiųjų. Du žmonės buvo užmušti, 19 sužeisti. Policijai pavyko pagauti abu teroristus.

BANI-SADR ŽMONA IR SŪNUS PARYŽIUJE

Buvusio Irano prezidento, dabar gyvenančio Paryžiuje Bani Sadr žmonai ir 8 m. sūniui pavyko išsprukti iš Irano ir atvykti į Prancūziją. Ji buvo suimta ir laikoma kalėjime. Atsisakė papasakoti, kas ir kaip jai ir jos sūniui padėjo pabėgti. Jai buvo suteiktas oficialus pabėgėlių statusas Prancūzijoje.

TURKIJA NENORI KOMUNISTŲ

Iš Ankaros pranešama, kad Turkijos vyriausybė išsakė suimti 344 komunistus, kurie dirbo pogrindyje, nes Komunistų Partija šiame krašte yra nelegali.

CARTER, IS KINIJOJE

Buvęs JAV-bių prezidentas Jimmy Carter'is atvyko 10-ies dienų vizitui į Kiniją. Su juo keliavo žmona, sūnus ir dukterė.

Su komunistine Kinija, Washington'as nepalaikė jokių formalių ryšių per 30 metų. Carter'is savo kadencijos metu 1979 m. pasakė formaliai JAV ir Kinijos santykių palaikymą.

Carter'is kalbėjosi su Kinijos premjeru Zhao apie "strateginę ryšių svarbą", apie mitybos naudą sojos pupelėse ir riešutuose. Taip pat ir apie bėgčiojimą - "jogging". Pasirodo ir Zhao prižiūri savo sveikatą ir mėgsta bėgčioti.

PARYŽIEČIAI PRISIMENA IŠLAISVINIMĄ

Saulėtą 1944 m. rugpjūčio mėnesio dieną Adolf Hitler'is išakė savo karinėms pajėgoms baigti Paryžiaus 4 metų okupaciją jį subombarduojant, suleginant ir sugriauvant. Šio įsakymo nepaklausė drąsus nacių karo vadas generolas Dietrich von Choltitz. Iki tos dienos Von Choltitz visada pildydavo kariuomenės įsakymus. Tačiau, jis pradėjo suprasti, kad Hitler'is nebuvo sveiko proto žmogus. Taip pat Choltitz nenorėjo likti istorijos puslapiuose kaip Prancūzijos sostinės sunaikintojas. Todėl negalėjo vykdyti šio įsakymo.

Vidutinio ir senesnio amžiaus paryžiečiai gerai atsimena karčias nacių okupacijos dienas. Viena kita automašina pravažiudavo plačiomis trijų važmenų gatvėmis, sviesto svaras kainavo \$10, - jei iš viso jo buvo galima surasti. Trūkstant maisto, žmonės valgė gyvūnams naudojamą pašarą. Elektra buvo patiekiamą 2 valandas į dieną, o už pasirodymą gatvėje po vidurnakčio grėšė sušaudymas.

Minint 37 m. išlaisvinimo nuo hitlerininkų okupacijos, Triumfo Arka buvo apšviesta prožektoriais, kurie sudarė V raidės formą ir nuo jų šviesa sklido per visą Champs Elysee gatvę. Buvo prisimintos alijantų pajėgos, išlaisvinusios Prancūziją.

Prie visų miestų paminklų buvo padėti vainikai žuvusiems.

NATO PRATIMAI RUGSĖJO MĖNESI

NATO vykdys oro ir jūrų pratimus rugsėjo mėnesio pirmoje pusėje Vakarų Europos pakraščiuose.

Pratimuose dalyvaus virš 19.000 personalo, 83 laivai ir 280 lėktuvų iš 9-ių NATO priklausančių kraštų. JAV, Kanada, Belgija, Britanija, Vokietija, Olandija, Norvegija ir Portugalija dalyvaus kaip pilni nariai, Prancūzija atsiųs kai kuriuos dalinius dalyvauti pratimuose.

KANADOS LIETUVIŲ DIENOS ŠIEMET ĮVYKS TORONTE, SPALIO MĖN. 10 - 11 d.d. PLANUOKIME JOSE DALYVAUTI!

BREŽNEV, AS GRĮŽO IŠ ATOSTOGŲ

Praleidęs 7 savaites atostogų prie Juodosios Jūros, Kryme, į Maskvą grįžo Sov. Sąjungos prezidentas Brežnev'as. Niekas jo dėl ilgų atostogų nekaltino...

Billy Diamond

KANADOS INDĖNAI SKUNDŽIASI JT-SE

Šiaurės Quebec'o indėnų genties Cree vadas Billy Diamond yra skundžiasis Jungtinėms Tautoms, kad Kanados federalinė vyriausybė savo įstatymuose diskriminuoja indėnų moteris: joms yra atimamas Indėnų statusas, jeigu jos susituokė su ne indėnu iki 1976 m./ po tos datos buvo tarptautinio suvažiavimo nutarta, kad vyras ir moters indėnai turės tas pačias teises/.

Cree indėnai ruošia skundą JT Genevos Konferencijai, kuri įvyks rugsėjo 14-17 d.d., kad Kanada nesilaiko pasirašytų 1975 m. James Bay srities susitarimų, ypač pažadų suteikti pakankamus sveikatos ir higienos įrengimus Šiaurės Quebec'o čia-buvių bendruomenėms.

B. Diamond taip pat kreipėsis į JT Pasaulio Sveikatos Organizaciją iširti ir nuspręsti, ar "Kanados ir Quebec'o vyriausybės pakankamai atsakingos, suteikiant atitinkamus patarnavimus".

LIBERALAI RUOŠIASI RUDENS SEZONUI

Claude Ryan pareiškė, kad šį rudenį Quebec'o liberalai atakuos PQ vyriausybę dėl kainų pakėlimo elektros energijai, nes toks projektas yra suplanuotas užslėpti provincijos biudžeto deficitui.

Taip pat bus kritikuojama nepakankamas butais aprūpinimas, kaip kad buvo pažadėta Butų Ministerio Guy Tardif. Taip pat nieko nedaroma dėl aukštų nekilnojamo turto paskolų procentų.

Liberalų partijos kontaktų palaikymu su plačiąja višiomene rūpinsis Alain Cousineau.

PASIBAIGĖ KANADOS ALYVOS KAINŲ DERYBOS

Intensyvios derybos vyko tarp Kanados federalinės vyriausybės ir Albertos provincijos dėl vietinės alyvos kainos. Energijos ministeris Marc La'onde ir jo oponentas Albertoje Mervin Leitch buvo pakartotinai atskirai susitikę ilgesnėms diskusijoms.

Derybas suintensyvino ir praėjusio Alberto provincinės vyriausybės išpėjimai, kad Alberta nuo rugsėjo mėn. 1 d. sumažins alyvos produkciją protestuodami prieš federalinės vyriausybės energijos politiką.

Nuspręsta, kad alyvos kainos gerokai pakils ateinančių 5 metų laikotarpyje. Jau šią žiemą mokėsime vien už šildymą 4 centais daugiau už 1 litrą alyvos.

Kainų pakėlimas susilankė įvairių komentarų.

ROTHKO CHAPEL PREMIJA BALIUI GAJAUSKIUI

JAV-se Texas valstijoje randasi interdominacinė koplyčia. Joje medituoja ir meldžiasi krikščionys, budistai, mahometonai, žydai. Koplyčia pavadinta garsaus amerikiečių dailininko, ją papuošusio vardu. Ji tapo ir svarbiu mokslo bei humanitarinės veiklos centru, veikia 10 metų.

Koplyčios steigėjai ir tvarkytojai paskyrė 12 premijų žymiesiems kovotojams už Žmogaus Teises. Premijos buvo įteiktos š.m. birželio mėn. 20 d.

Šalia premijų gavusių įvairių kontinentų veikėjų, gavo ir lietuvių rezistentas

Balys GAJAUSKAS bei rusų disidentė Tatjana VELIKANGVA, kuri remia lietuvius.

Balio Gajausko vardu premiją priėmė Tomas Venclova. Ta proga jis pasakė kalbą apie Gajauską ir Lietuvos bylą. Ši sama laikoma banke. Kaip ir kur ją bus galima panaudoti gali nuspręsti tik premijos gavėjas - pats Balys Gajauskas.

Prof. VYTAUTAS SKUODIS

Gelbėkime Vytautą Skuodį

JAV LB VISUOMENINIŲ REIKALŲ TARYBOS APLINKRAŠČIO

Š.m. birželio 15 d. Sovietų kalinamas rezistentas prof. Vytautas Skuodis pradėjo bado streiką. Streikui simboliškai buvo parinkta Lietuvos okupacijos diena.

JAV LB Visuomeninių reikalų taryba žinią apie streiką skubiai perdavė Valstybės Departamentui, Helsinkio komisijai Washingtone ir JAV Misijai prie Jungtinių Tautų. Taip pat laiškais buvo painformuoti neseniai sudaryto ad hoc Committee for Baltic States and the Ukraine ko-pirmininkai kongr. B. Donnelly ir kongr. C. Dougherty. Visų prašyta žinią patikrinti ir suaktyvinti pastangas Amerikoje ginusį savo pilietį Vyt. Skuodį išgelbėti.

Suorganizuoti masinį laiškų V. Skuodžiui rašymą, tuo sovietams parodant, kad Skuodžiu mes rūpinamės ir esame pasiryžę veikti dėl jo išlaisvinimo. ADRESAS:

VYTAUTAS SKUODIS
TAGUSHEVSKIJ RAJON
BARASHEVO IND. 431-200 UZ zch. 385/3-5
MORDOVSKAJA SSR
SOVIET UNION

Jau prieš pusantrų metų /1930 sausio mėn./ PLB Valdyba telegramomis informavo tarptautines ir JAV organizacijas apie Vytauto SKUODŽIO suėmimą okupuotoje Lietuvoje ir prašė jam pagalbos. Nuo to laiko įvairiomis progomis buvo keliamas Skuodžio gelbėjimo reikalas.

Pakartotinai Vytauto Skuodžio reikalas buvo vėl priimtas LB ir LJS politinėje konferencijoje 1981 birželio 12-13 dienomis New Yorke. Teo Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui Kurt WALDHEIM, Kanados atstovui prie Jungtinių Tautų ir JAV delegacijos vadovui JT Žmogaus Teisių komisijoje dr. Michel Novak buvo įteikti PLB Valdybos pirmininko Vytauto Kamanto pasirašyti memorandumai su dokumentais ir prašymu išlaisvinti Vytautą Skuodį. 1981 liepos 14 d. JAV Valstybės Departamento direktorius Warren E. Hewitt pranešė PLB Valdybos p. V. Kamantui, kad gauti dokumentai yra Valstybės Departamento peržiūrimi ir studijuojami.

LABAI PRAŠOME VISŲ PASAULIO LIETUVIŲ TALKOS GELBĖTI VYTAUTĄ SKUODĮ, savo vietovėse kreipiantis į vietinę spaudą, radiją, televiziją, valdžios pareigūnus ir visus kitus žmones, siekiant jų pagalbos Skuodžiui. Šiuo reikalu didelę akciją vykdo Antano Mažeikos vadovaujamas Lietuvių Amerikiečių Informacijos Centras Los Angeles, California.

LATVIAI SAVO DAINŲ ŠVENTĖJE

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyoute au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ.
Redaguoja REDAKCINĖ KOLEGIJA
Telefonas: (514) 366-6220

Second Class Mail. Registration Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent Lithuania
Publishing Co. at 7722 George St., LaSalle, P.Q. H8P 1C5

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje - \$ 14.00
Visur kitur - \$ 15.00 Rėmėjo - \$ 20.00

P.S. Bendradarbių, ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

MITTERAND'AS APIE KITUS IR SAVE

Vertė K. Barėnas

Dabartinis Prancūzijos prezidentu išrinktasis Francois Mitterand'as nebe nuo šiandien yra iškilus žmogus. Karo metu jis dalyvavo rezistencijoje, o paskui yra buvęs ministru.

Kaip kandidatas rinkimuose į prezidentus jis buvo jau pasidaręs tarptautinė figūra, dėl to jam yra tekę susitikti su kitų valstybių vadais. Savo atsiminimuose jis ir pateikia šiek tiek įspūdžių apie savo ir kitų kraštų kai kuriuos vadus.

DE GAULLE

Man atrodo, kad generolas de Gaulle buvo daugiau žymus tuo, kas jis buvo, o ne tuo, ką jis padarė. Klausantis jo, susidarydavo įspūdis, kad jis visoms sritims puoselėja milžiniškus planus ir jais tiki. Toks jo elgesys ir laikysena įtikino jo bendra laikius, kad jis yra išvalgesnis už juos. Bet man atrodo, kad jis nesucidomėjo savo meto didžiosiomis idėjomis. Tačiau negaliu užmiršti, kad jo nepriklausoma vaizduotė privertė istoriją susvyruoti ir grubi realybė turėjo nusilenkti jo valiai ir kad tai yra mūsų tautinio gyvenimo tikrovė.

Pirmą kartą jį pamačiau Alžyre 1943 m. gruodžio 3 ar 4 d. Keliavau per Vokietiją, Prancūziją ir Angliją, kol atsidūriau toje Villa de Glycines įstaigoje prieš tą žmogų, kurį ypač dažnai įsivaizdavau su tokia keista galva, per maža jo kūnui, karinio vado veidu, aprintu katalikiškose mokyklose, po stalu sukryžiuotom kojomis.

Kai jis kalbėjo su manim, jo graži, švelnoka ranka judėjo ant stalo pagal kažkokios lopšinės taktą. Jis klausinėjo apie rezistencijos padėtį, jos veiklos metodus ir nusiteikimus. Jis norėjo, kad tarpusavyje besivaržantieji junginiai tuojau pat liautųsi be reikalo eikvoję energiją. Atsaciau, kad nors ir kažkaip naudinga būtų drausmė, rezistencija turi savo vidaus taisykles, kurių negalima pakeisti įsakymais iš šalies, dėl to, kad kiek tai susiję su tais kalbamaisiais junginiais, - jo patvarkymų nebus galima pritaikyti.

Po trejeto mėnesių okupuotoje Prancūzijoje Alexandre Parodi pasakė man, kad pagal susitarimą su Alžyru man pavedama būsimoje sukiliminėje vyriausybėje rūpintis belaisviais, trentiniais ir pabėgėliais. Tai dėl to jau išlaisvintoje Prancūzijoje 1944 m. rugpiūčio 27 d. dalyvavau pirmajame generolo de Gaulle vadovaujamos vyriausybės posėdyje.

Dar vis tebegirdžiu jo tos dienos monologą. Klausiausi, žiūrėjau ir gėrėjaus. Išgyvenęs tas istorines dienas, kurių atsiminimas jau yra dingęs, pasidariau nuo

saikesnis anokioms emocijoms. Bet anuomet aš buvau tik 27 metų, turėjau pakankamai entuziazmo išteklių ir buvau linkęs įvykius padidinti. Turėjau taip pat pagrindo plačiai išplėsti akis: tai juk buvo pradžia epochos, ir ji buvo - generolas de Gaulle.

Kartais sėbiuos, kodėl anuomet dažniau nesusidūriau su tuo žmogum, kuris man davė tokią pamoką. Neskaitant to pasimatymo, kurį jis 1945 m. gegužės ar birželio mėn. turėjo su buvusiu karo belaisvių vadais, paskui turėjo praeiti 14 metų, kol vėl atsidūriau prieš generolą de Gaulle. Kartais šito galiuos.

Aš buvau ministeris ir draugas Roberto Schumano ir Pierre Mendes France, tų dviejų Ketvirtosios respublikos vyriausybės vadovų, kurie stengėsi duoti savo stilių ir idėjas. De Gaulle tikrai turėjo daugiau stiliaus, gal mažiau idėjų, bet niekas taip nekalbėjo valstybine kalba, kaip jis. Mendes France tiesiog degė aistra, kad pasirodytų teisingas. Šitokiais pat skrupulais gyveno ir Schumanas, kuris nuolat bijodavo, kad gali kur nors suklysti. De Gaulle nėra taip reiškęs savo iškylančių problemų. Jis tik buvo. Jo veiksmams sudarė jį, ir jo ištikinimas, kad jis yra Prancūzija, kuri pareiškia savo tiesą ir įkūnina tam tikrą momentą savo amžinojo ir, be to, nepakeičiamo likimo, daugiau jaudino, negu erzino mane.

Galvojantis karys ir nepalaužiamas patriotas, de Gaulle, pradiniu savo nepaklusnumo veiksmu, išdrįso paneigti savo socialinę klasę, dėl pralaimėjimo sutrikusią, kuri žiūrėjo tik savo interesus, kaip kad dažnai būna, sudarinėdama sandėrius su nugalėtoju - ir dar kokiu nugalėtoju.

O kai jie būna didingos sielos, karinę karjerą pasirinkusieji buržuazijos sūnūs atsipalaiduoja nuo savo kilmės dėsnio. Reguliarios kariuomenės kariai neturi jokių materialinių nuosvybių, nevertina jų ir didžiuojasi savo pasiaukojimu. De Gaulle matė savo motiną verkiant dėl 1870 m. prisiminimų ir išsigydė nuo to skausmo, nutraukdamas ryšius su savo motinos nusistovėjusia tvarka nuo tos vietos, ties kuria ta nusistovėjusi tvarka praityje pasirodė išdavikiška. Man buvo žinoma ta tradicija. Mano seneliai negalėdavo prisiminti Sedano kapituliacijos, neatgaivindami seno skausmo.

Išauklėtas toje senamadėje mokykloje, de Gaulle buvo artimesnis Revoliucijos kareiviams ir 1914 m. pėstininkams, negu savo kartos buržuazijai. To anachronizmo kilmė yra tas faktas, kad jis kalbėdavo kaip mistikas. Išsiskirdamas iš savųjų, jis suartėjo su žmonėmis. Jie ir iki šiol dar nėra išsiskyrę su juo.

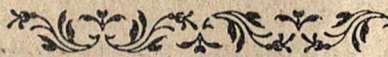
MONTGOMERY

Feldmaršalo Montgomerio mirtis atgaivino man atmintyje keistą kelionę. Tai buvo karo metu - 1944 m. sausio pradžioje, kai aš, baigęs trijų savaičių misiją Alžyre savo rezistencinės grupės reikalu, buvau pasirodęs grįžti į Prancūziją.

Tai toli gražu nelengva buvo. Generolas de Gaulle buvo pradėjęs aštriai akim sekti, kad niekas neišsiskytų jo valdžios. Jis buvo pasiryžęs neleisti okupuotos Prancūzijos rezistencijos vadams nė pajudėti, kol jie neprišiekis priklausomybės jam. O tai nesiderino su mano planais - vargu net būtina pasakyti, kad toksai buvo ilgalaikis požiūrių skirtumas. Taigi, norėdamas palikti Alžyrą, turėjau pasikliauti savo paties galiybėmis.

1943 m. gruodžio 31 d. Dakota, gabenusi į Maroką siuntinius, išlaipino mane Marakeše. Atrodė, kad iš tokios vietos pasiekti Londoną visiškai negalima. Bet Josephine Baker, kuri vienuose puikiuose namuose laikė užėigą pasimetusiems "prancūziukams", turėjo pasisamdyti Afatą /arabę moterį/, kuri iš aerodromo pranešinėjo, ar yra koks lėktuvas. Taip man ir pasisekė. Po dienų ar dviejų, vieną rytą jaunoji moteris uždususi atbėgo pranešti, kad kažkoks jai nežinomas pavardės britų generolas sutinka paimti mane.

/ bus daugiau /

SKUNDŽIASI IR PRAŠO PAGALBOS PAS PRANCŪZIJOS PREZIDENTĄ

Irena GAJAUSKIENĖ parašė atvirą laišką Prancūzijos prezidentui Francois MITTERAND'ui. Ji prašo, kad jis padėtų išlaisvinti iš sovietų lagerio sąžinės kalinį, jos vyrą Balį GAJAUSKĄ. Ji laiške taip pat informuoja, kad kalinys jau yra iškentėjęs 29 metus sovietiniuose lageriuose ir dabar vėl baudžiamas 11 metų. Jo sveikata einanti blogyn, ypač nukentėjusios akys, nes tenka dirbti labai precizišką darbą menkai apšviesto se patalpose.

Pasimatymai su šeima leidžiami retai ir labai neilgam, sargo priežiūroje. Neleidžiama kalbėti gimtąja lietuvių kalba. Jis dar nėra matęs savo 1 metų dukrelės. Kelionė į lagerį ir atgal iš Lietuvos trunka apie savaitę laiko.

Irenos Gajauskienės laiškas buvo išspausdintas Paryžiaus rusų laikraestyje Ruskaja Mysl, š. m. liepos mėn.

Laiškas buvo išverstas į anglų kalbą ir išsiuntinėtas spaudai.

J. Klm.
Ontario

AMERICAN BORN PROFESSOR SENTENCED BY SOVIETS

A geologist claiming American citizenship was sentenced by a Soviet court to 7 years strict regimen camp and 5 years internal exile for "anti-Soviet agitation and propaganda".

The trial of Vytautas Skuodis, also known as Benedict Scott, who was born in Chicago, March 21, 1929, took place in Vilnius, Lithuania, December 15-22, 1980. The U.S. Consul in Moscow requested permission by the USSR to attend the trial.

The trial is reported in the samizdat Chronicle of the Catholic in Lithuania Nr. 46, which recently was smuggled out of Soviet Lithuania to the West.

Skuodis was charged under Article 68-1 of Lithuanian SSR Criminal Code of systematically listening to foreign radio broadcasts, of producing the samizdat journals Perspectyvos / Perspectives / and Alma Mater, of authoring a 300-page manuscript entitled Spiritual Genocide in Lithuania, and of writing appeals to then President Jimmy Carter and to the signatories of the Helsinki Final Act allegedly distorting "reality of Soviet life".

The Chronicle reports that Skuodis refused legal counsel, saying his state-appointed lawyer, a member of the communist Party, would be unable to represent him objectively, in a political trial such as his.

On October 1, 1980, he requested Soviet authorities for a lawyer from the U.S., to no avail.

During the proceedings, Skuodis defended his work Spiritual Genocide in Lithuania as a scientific study, not anti-Soviet propaganda. It concludes that the academic level of atheistic literature in the USSR is very low and unscientific.

During preliminary interrogation and during the trial itself Skuodis is said to have refused to answer questions about his involvement in samizdat activity, especially his role in Alma Mater, geared to students of the 40-year old University of Vilnius.

In a defense speech lasting six hours, Skuodis stated "I have not transgressed against the state. There is a personal conflict between me and the Party, which places itself above the State.

"Expression of opinion on economic and political questions cannot be treated as a criminal offense. The Constitution of the USSR guarantees every citizen the right to free expression of opinion and to criticism".

Skuodis emphasized that he was not allowed to consult with a lawyer in advance and that his notes for his own defense were confiscated and used against him by the prosecution.

The Catholic Committee for the Defense of Believer's Rights, a group of seven Roman Catholic Lithuanian priests /Lithuania is predominantly Roman Catholic/ announced the day Skuodis was sentenced, that he had been accepted as the first lay member.

"Sentenced with Skuodis under Article 68-1 for alleged anti-Soviet agitation and propaganda were Gintautas Lešmantas and Povilas Peceliunas.

FAMILY - Skuodis' wife, Irena Skuodienė and two daughters, Giedrė and Daiva, reside at Vandentiekio g. 44-4, Vilnius, Lithuania, USSR. His mother Elzbieta Skuodienė lives on Gogolio g. 65-2, Panevėžys, Lithuania, USSR. MARCH 21, 1929 ... Benediktas Vitautas Scott Skodzius /Vytautas Skuodis/ born to Peter Scott Skodzius and Elizabeth Markevičiūtė in Chicago, Illinois /Certificate and Record of Birth Registered No. 13870, Certificate of Baptism at Our Lady of Vilna Church, 2327 W. 23rd Place, Chicago IL 60608/.

1930 Skuodis family emigrates to Lithuania. 1953 Vytautas Skuodis graduates from the University of Vilnius.

1953-69 He works in his field as a supervisor of important geological surveys and hydroelectrical projects in Lithuania, Latvia and Siberia.

1969 Joins the faculty of the University of Vilnius, as a lecturer of hydrogeology and Geological engineering. His scholarly articles appear in various professional journals. An environmental protection group is founded and chaired by Skuodis at the University.

/ to be continued /

IR GERAI, IR BLOGAI... NUOMONĖS, LAIŠKAI, ATGARSIAI

NEUTRONO BOMBA GAŽDINA IR STABDO KREMLIŲ

Amerikiečiai pradėjo gaminti /prez. Reagan'o pritarimu. Carter'is buvo sulaukęs jų gamybos projektus/ neutrono bombas. Jos paleistos į taikinius užmuša žmones, nesunaikinant pastatų ar pabūklų.

Kaip žinome, SSSR prisigamino, be kitako, keliasdešimt tūkstančių tankų, kurie, laikui atėjus, nuriedėtų be didelio pasipriešinimo iki Rheino upės ar net iki Paryžiaus.

Vakariečiai, apginkluoti neutrono raketomis, per trumpą laiką komunistų tankus be sunkumų išvestų iš rikiuotės. Rusų paleistos raketos į Vakarų irgi yra lengviau sunaikinamos lezerio raketomis.

Todėl Kremlius - Brežnevas su karo vadais "spaudžia" Vakarų Vokietiją ir kitas NATO valstybes, kad jos nepriimtų į Europą NATO neutrono bombų arsenalo.

Bendrai, Kremlius varo labai intensyvią propagandą po visą pasaulį, kad Vakarai nusiginkluotų, sunaikintų atomo, o ypač neutrono bombas.

Todėl nenuostabu, kad Amerikoje komunistų grupės organizuoja viešas demonstracijas už nusiginklavimą. Tik tokių demonstracijų nėra pačioje Sovietų Rusijoje. SSSR ginklų fabriškai gamina didžiausiais kiekiais modernius ginklus, skleidžia mintis, kad "geriau raudonas, negu miręs" /better red, than dead.../. Jiems patiktų, kad Vakarų pasaulis pasiduotų be pasipriešinimo ir sau pasirašytų mirties

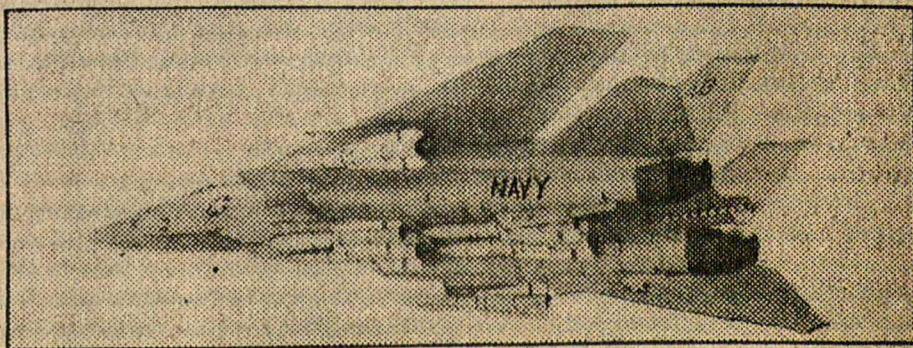
sprendimą, patys save apskaltintų.

Šalia tikro ir suprantamo rūpesčio, kur veda toks didelis ginklavimasis ir kad kol kas Sovietai tik grėsmės kalbą supranta, atsiranda ir "Taikos mylėtojų" net katalikų kunigų tarpe. /Pav. Toronto TV programoje kunigo iš Reddale kalba balandžio 17 d., kurioje jis ragino Kanadą negaminėti lėktuvų JAV/.

Dabartinė JAV vyriausybė supranta SSSR apetitus. Gen. Haig pasakė: "Arba dabar juos stabdykime, gerai apsiginklavę arba jie mus puls ir sunaikins".

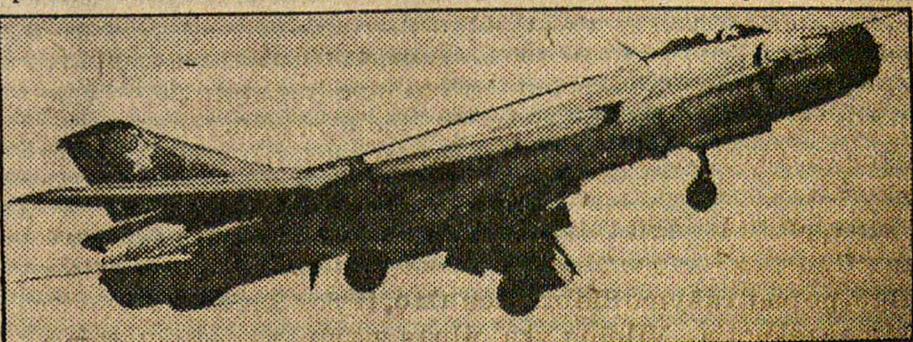
Tik griežtas žodis, galin gas apsiginklavimas, visų Vakarų valstybių vienybė sustabdys raudonąją armiją nuo svetimų kraštų okupavimo.

J. Klm.
Ontario

AMERIKIEČIŲ F-14 TOMCATS, kuris pašovė Lybijos iš Sovietų pirktą kovos lėktuvą, užpuolusį amerikiečius manevruose.

SOVIETŲ Su 22, tokio pat tipo kovos lėktuvas, kaip buvo pašautas amerikiečiams besiginant manevruose.

NEPRIKLUSOMA LIETUVA

Prof. M. PALLOTTINO sako, kad greičiausiai neturime pažodžiui vertimų iš vienos kalbos į kitą /rusėnų / kartaginiečių, ir priešingai/, bet, paėmus abu rastus tekstus auko lapuose, galima teigti, jog jie "dvikalbiai". Finikiečių tekste yra kai kurie sunkiai suvokiami dalykai, kurie kliudo pilnai suprasti įrašą, todėl, kad "nesurado - me raktą" į etruskų kalbą /vargšas, nemoka p-rūsiskai/. Abu etruskų įrašai, bent dalinai, yra galimi suprasti, palyginus su kitais /lotynų, graikų?/.

Radiniai, kaip rašo prof. Pallottino, turi labai didelę istorinę reikšmę. Iki šiol etruskų /rusėnų/ praeities žinios buvo imamos iš antraeilių padavimų. Dabar, sako jis, jau turime oficialų ano laiko dokumentą /juodu ant balto/. Aiški, dabar jau nebegalės teigti kad visa, ką kalbėjome apie p-rusėnus, buvo vien "legendos". O, kiek paslėptos tiesos jos pasako.

I- RUSĖNŲ /ETRUSKŲ/ VALDOVAI VII a. pr. KR.

Šiame dokumente /aukso plokštėse/ valstybės galva, vieno Etrurijos didžiųjų miestų valdovas /kurių buvo 12, pagal senąją Trojos tradiciją/, suteikia žinių apie ano meto santykius. Taip teigia prof. M. Pallottino, duodamas tik to valdovo vardą: VELIANAS, bet neduoda mums rusėnų teksto vertimo, o sėngiasi tik atpasakoti savais iškraipymais manomą įrašo reikšmę angliškai:

"This is the temple /or shrine/ and this is the sacred object /the statue/, dedicated to the goddess UNI-ASTARTE. The prince, THEFARIA VELIANAS gave them ... Thus has Thefaria Velianus dedicated / the sacred place/: he established the cle va offering the month of Masan /and/ there was annual sacrifice /or aniversary/ of the temple..."

Toliau prof. Pallottino samprotuoja, kad valdovas Thefaria Velianus paaukojo savo žemėj svarbų pastatą svetimam /kartaginiečių/ deivei ASTARTEI, savo globėjai, kurios dėka, gal, jis pasiekė valdžios. Tai turėtų reikėti, rašo Pallottino, kad Kartaga /Kurtuvė/, kurios įtakos viršūnė buvo pasiekta VI a. pr. Kr. / ir vėliau vanduo liū Baltu-Aisčių / laikais / besibaigiant, turėjo didelės įtakos į Etrurijos didelių miestų /valdovų/ vidaus politiką. Ar ne tokią įtaką randame pas p-rusėnus, valdant Prufeniui ir Vaidevučiui?

Nukrypkitme šiek tiek istorijon. Iš ARISTOTELIO /384-322 pr. Kr./ žinoma, kad Kartaga buvo artimoje politinėje ir ekonominėje sąjungoje su etruskų miestais /12 valdovų/. Taip pat žinoma, kad rusėnai ir Kartaga niečia buvo sudarę SĄJUNGĄ prieš graikus, kurie bandė viešpatauti Viduržemio jūroje. Cerveris /Senoji -šventoji Šerė/ miestas turėjo svarbių ryšių su graikais ir, progai pasitaikius, kartaginiečiai bandė ten sukurti sau palankią vadovybę.

"Vilnius - Mielas Miestas", - sako lenkai

STEPAS VARANKA
/ pabaiga /

Vilniaus Universitetas.

Einant iš Didžiosios gatvės, iš tolo matosi didžiausios Vilniaus šv. Jono bažnyčios bokštai. Bažnyčią įkūrė Jogaila. Ją po 180 metų iš pagrindų perstatė jezuitai. Jezuitus į Vilnių pasikvietė 1569 metais Vilniaus vyskupas Valerijonas Protasevičius. Neužilgo jėzuitai įsteigė aukštąją mokyklą. Pirmu rektorium to mokyklos buvo kun. St. Warszewicki. 1578. 7. 7 d. karalius Steponas Batoras pakėlė iki Academiae Societatis... Oficialus atidarymas aukštosios mokyklos įvyko 1579. II. 29 d. Tais pačiais metais popiežius Gregoris XIII sulygino ją su Krokuvos universitetu. Vilniuje karalių Batorų sveikino lotyniškai etmonas Karolis Chodkevičius. Karalius nemokėjo nei lenkiškai, nei lietuviškai, nei rusiškai, lotynų kalbą žinojo, neblogoi...

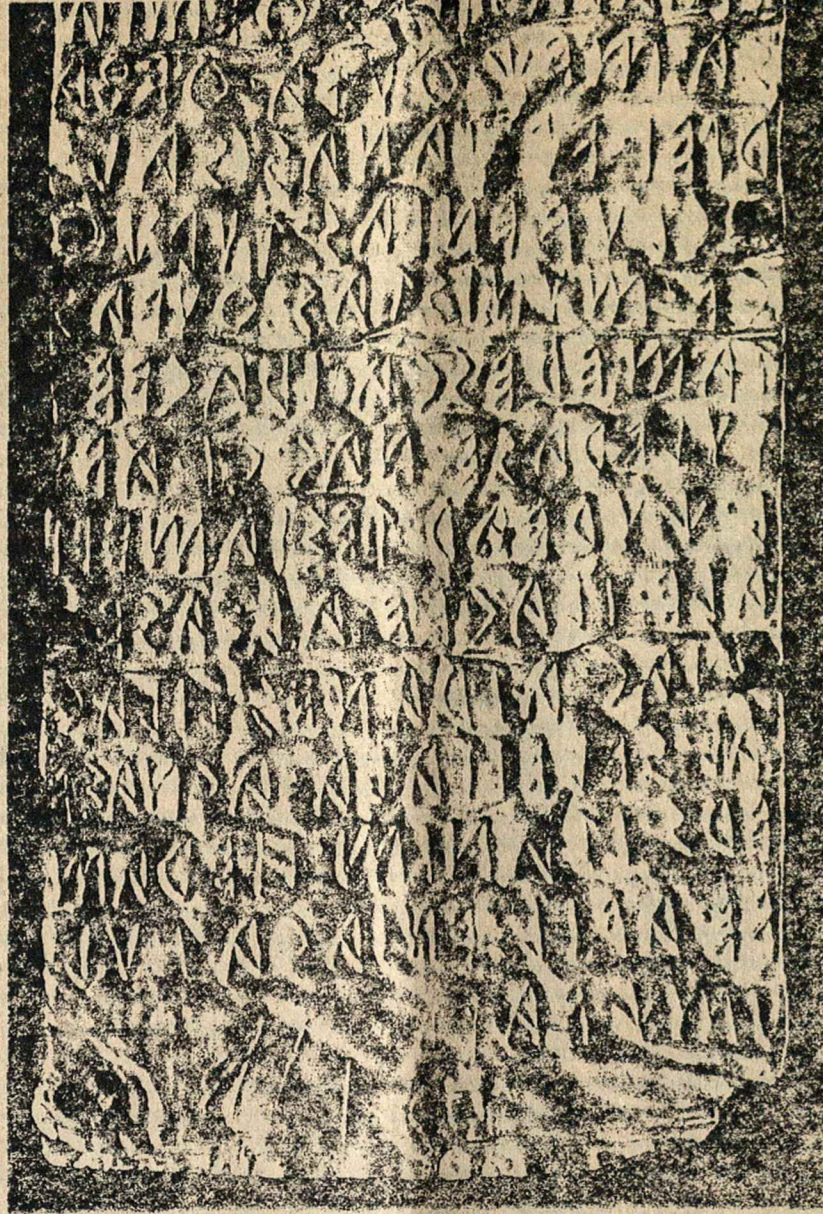
Praeitais metais bažnyčios fronto sienoje buvo atnaujintos 2 įmūrytos memorialinės plokštės suauksinėmis raidėmis: Petrus Scarga, rectorus Academiae et Universitatis Vilnius 1579-1581; Jacopus Wujek, rectorus secundus 1581-1583". Vilniuje studijuodamas, Adomas Mickevičius lankydavosi šv. Jono bažnyčioje. Turistams yra rodoma vieta, kur bažnyčioje stovėdavo poetas. Čia vargonininku buvo jaunas muzikas Stanislaw Moniuszko. Gal būt čia, bažnyntiniam chore rado pradžią "Halka", kuri pirmą kartą pasirodė miesto rotušėje, vėliau teatre. Vilniaus Alma Mater dirbo ir stengėsi, kad reformacija neišsigalėtų Lietuvoje. Vilniaus Universitete mokėsi įvairių tautybių studentai: lietuviai, lenkai, gudai, rusai, švedai, vokiečiai, totoriai, vengrai ir kiti. Tai buvo viena iš tolerantiškiausių universitetų Europoje. Vilnius buvo pajėgus ir pasiruošęs naujam dideliui kultūriniam suoliui.

Vilniaus Alma Mater žydėjimas tęsėsi apie pusę amžiaus! Vėliau, 1803 metais universitetas pavadintas Cesariaus vardu. Jis turėjo pilną autonomiją. Universiteto Dėstomoji kalba buvo lenkų. Universitetas garsėjo savo pasiskaitomis - profesoriais: Pacebutas, Frankas, Bajanas, Jundzilas, Grodeckis, Lelevis, Sloveckis, Sniadeckis, Smuglevičius, Rustenas, Holandas ir kiti žymūs Europos profesoriai. Paskutiniu rektorium buvo Novosilcovo patikėtinis, chirurgijos prof. Vaclovas Pelikanas, kuris perstatė be maž iš pagrindų akademinę bažnyčią.

Po 1832 m. sukdilmo numalšinimo caras Mikalojus I uždarė universitetą. Veikė tik medicinos ir teologijos skyriai.

1939. 2. 12 d. unitai pasirašė grįžimo į provoslaviją aktą. Unitams buvo atiduota šv. Kazimero bažnyčia. Neužilgo, po pasirašymo Siemaško akto, įvyko Simono Konarsko egzekucija. Vilnius yra pilnas gatvių, pavadintų su d-1981. IX. 2

Tokios yra pirminės žintos aukso plokštėse apie rusėnus, kurie po Trojos žlugimo atsikėlė Italijon, o kartaginiečiai - sukūrė Kartagena. Jos sutampa su to laiko valdovo dedikacija /plg. Prutenį ir Vaidevutį/, kai gyvais dar buvo PORSENA ir HORACIUS COCLES /apie 510 m. pr. Kr./ . Taigi, tik 1000 m. prieš p-rusėnų valdovus! / bus daugiau / J. J. B.

P-RUSĖNŲ RAŠTAS AUKSO LAPE /apie 700 pr. Kr./

lėlių ir veikėjų vardais. Kur šiandieną stovi Lenino statula Lukiškių buvusiame aikštėje, buvo kariami bei šaudomi lenkų - lietuvii sukilėliai. Čia buvo pakarti 37 vaikai: Serakauskas, Kalinauskas, Kolysko, kun. Ziemacki, kun. Išora ir daugelis kitų. Jų lavonai nakimis buvo slaptai laidojami. Tuos bausius žudymus liepė vykdyti Vilniaus gubernatorius Michail Nikolaievic Muraviev, kurį patys rusai su pagieža vadino "koriku". Tas caro "Sialinas" palarė Lietuvai daug žiaurios skriaudos, kaip ir naujų laikų Sovietų Sąjungos "geradarai".

Po Vilniaus universiteto uždarymo, Vilniuje pasidarė savotiška kultūrinė tuštuma. Veikė pavieniai pasišvenčėliai, rašytojai, poetai, dvasiškiečiai ir kiti mokslininkai. Vladas Syrokomla, J. I. Krzeswskis, leido dvasivaitinį leidinį "Athenaeum", Elze Orzeszkowa, gyveno Gardine. Vilniuje ji 3 metus laikė knygyną.

Sunkiausias smūgis buvo užduotas jaunam lietuviškam rašui 1855 m. kai buvo jis uždraustas. Tikslai pasibaigus I- jam Pasauliniam Karui, subyrėjus caro imperijai, nusiūto spinduliai.

1919. 10. II d. buvo atgaivintas Vilniaus universitetas ir pavadintas Stepono Batoro vardu, su dėstomąja lenkų kalba. Vilnius neturi dabar to senoro romantizmo. Tie nauji pastatai atėmė iš jo savotišką paslaptį. Autorių daugiau traukė aplankymas mažu, slaurų, senų gatvių, istorinių pastatų, Bernardinų skersgatvio ir pastato, kur gyveno Mickevičius ir rašė "Gražina". Ypač autorių domino Bakšto gatvė, kur sakoma, buvo paslaptinai požeiminiai perėjimai iš Vilniaus į Trakų pilį. Nepaprastai autorii stebino šv. Onos gotiko stiliaus bažnyčia.

Toji bažnyčia priminė bausių anų laikų įvyki "sacco di Vilna". 1655. 8. 8 d. Kniazio - kunigalkščio Czerkaškio ir Zolotarekos kariai įsiveržė į miestą, per 3 dienas žudė nekaltus žmones ir plėšė sostinės turtą. Per 17 dienų degė Vilnius, žygmanto Augusto "brangenybė". Vilniuje sunku buvo ką berasti. Užpuolikai prievartavo vienąsias ir visas jaunas mergaites. Iš karstų išmetė į gatvę Sapiegu palaukų likučius. Šiandieną viešpatauja čia savotiška tyla. Lankant Vilnių, autorius neužmiršo ir Rasų kapinių, kurias įsteigė 1769 m. miesto burmistras Bazylis Muller 'as. Čia yra palaidoti žymūs Vilniaus krašto žmonės. Autorius rašo, jis nėra matęs gražesnių kapinių kaip Rasų. Tose kapinėse per du šimtmečius buvo laidojami lietuviai, lenkai, gudai ir kiti. Visi jie jautėsi esą vilniečiai. Lietuviai save skaitė kadais - lenkų gimines: Radvilai, Golsoldai, Sapiehos, Pacai, Cartoriškiai, Tiškevičiai ir kiti didikai. Tais laikais buvo dainuojama: "Dabar lenkai neprapuolė kol žemaičiai gyvi". / "Dobar lenkai neprapuolė, kol žemaičiai gyvi" /.

Čia yra aprašymas lenko nešovinisto įspūdžių iš okupuotos Lietuvos Sostinės Vilniaus.

IS: "LIETUVOS UŽSIENIO POLITIKA XVI a."

Ginčai su lenkų feodalais dėl unijos paskatino Lietuvos feodalus dar daugiau domėtis Lietuvos praeimi, ir todėl pasirodė naujų ir platesnių istorinių raštų XVI a. Lietuvos metraščių klestėjimo laikas. Atsirado vis platesnės metraščių reakcijos. Plačiausioji ir jų žinoma Bychovco kronikos vardu. Šiuose metraščiuose jau siekiama aprašyti visą lietuvių tautos istoriją. Juose gina mas Lietuvos valstybinis savarankiškumas ir pasisakoma prieš Lenkijos feodalų politines užmačias.

/ B. Dundulis /

algimanto skiltis

NAUJIEJI PONAI

Nežiūrint tokio lyg oficialaus amerikiečių - sovietų santykių atšalimo, turistinis srautas iš anapus, atrodo likosi maždaug toks pat, kaip ir praeitais metais. Vadinasi, turi progą susitikti su iš Lietuvos atvykusiais tautiečiais, viešničiais pažįstamų šeimų aplinkoje. Be galo miela pasikalbėti, pabendrauti su tokiais svečiais ar viešniomis, kurie ten neužima jokių vadovaujamų pozicijų, tėra eiliniai darbo žmonės, ar taip vadinamos, darbo inteligentijos neoficialūs atstovautojai. Tokiems nėra jokio tikslo, reikalo ar pareigos ką nors girti ar peikti, sūdyti ar saldinti. Abipusiai pašnekesiai gali vykti be jokios įtampos, nesikarščiuojant, regis, nemeluoto pasitikėjimo vieni kitais atmosferoje.

Žinoma, pradėti diskutuoti laisvės problematika, ją jaučiant, gyvenant ir suprantant mums įprasta forma ir prasme, būtų tuščias reikalas ypač, kai toje plotmėje žvelgiant, bet kokių šviesulių lyg ir nesimato. Tačiau, šiaip jau kasdienos gyvenime būdingų įvairumų pasitaiko, o kai kurie reiškiniai tiesiog dažnėja. Kai šiuo metu pasaulyje dėl ekonominių priežasčių bandoma suveržti diržus, tai valstybės tvarkomoje, globojamoje ir proteguojamoje, savotiškai lyg kapitalistinėje, tegu ir diktatūrinėje, sistemoje, biurokratinis aparatas plečiasi, auga, didėja. Su tuo, beveik automatiniai, plinta ir ponijos sluogsnis. Taip, tiesa, atlyginimai mažoki, kaip ir būtina, kad dirbtų abi sutuoktūvių pusės, bet visi, tiesioginiai ar ne, yra valstybės tarnautojai - valdininkai, su iš to išplaukiančiomis tam tikromis privilegijomis, atostogomis, kelialapiais, ligos apmokėjimais ir pan.

Paskiausiu metu pablogėjus viešam aprūpinimui, ypač geresniais maisto produktais, dirbantieji per savo įstaigas gali užsisakyti kas savaitę tam tikrus pakietus ir jie pristatomi darbovietėn. Pakietai parduodami ir užsisakomi pagal numerius ir racionavimo nėra, gali užsisakyti kiek nori. Štai, pakiete nr. 1 yra tiek ir tiek mėsos, kavos ir pan. Kitame pakiete vėl tokia ir kitokia mėsa, didesnis ar mažesnis kiekis produktų, kurių sunkiau gauti eilines parduotuvėse.

Pensijon, jei nenori, gali ir neiti, arba, išėjęs pensijon, jei nori, gali dirbti. Tačiau pensija ir alga negali viršyti 300 rublių sumą. Jei gausi daugiau, kas virš 300 atsisakytis valdžia.

Paprastų eilinių vaistų stokos nėra, tačiau rimčiau susirgus, jau gaunasi problema. Kas iš to, kad gydytojas prirašys receptą, jei vaistinėse teks gerokai paieškoti ir nevisada rasi? Ligoninėms vis dėlto trūksta pačių moderniausių priemonių, instrumentų, nors patys gydytojai neblogoi teoretiškai paruošti, ir, galimybių ribose, nuoširdžiai padeda savo pacientams.

Visai stipriai religiją palikti tik tarp bažnyčios (pastato) sienų. Tuo būdu bandoma izoliuoti kunigus ir tikinčiuosius iš viešo gyvenimo. Čia pasisekimas tik ribotas. Įprastiniai atleidai švenčiami beveik taip pat plačiai, kaip ir anksčiau. Suvažiuoja žmonės iš plačių apylinkių. Gaunasi ne vien tik religinis, bet ir socialinis bendravimo įvykis.

Jaunesnieji išipareigoje 3-4 metus padirbėti šiauriniame Sibire. Sunku ir šalta ten, bet vilioja uždarbiai (8000 - 10000 rublių) ir bendrasis aprūpinimas be jokių priekaištų.

Tokie, atlikę išipareigojimą, grįžta Lietuvon, turėdami nemažai pinigų. Gi turint pinigų - netaip sunku įsigyti butą ar net ir automobilį. Brangsta orinis susisiekimas, mažėja traukiniais keleivių, bet smarkiai gausėja tarp miestinis keliavimas autobusais. Tai nebrangi, gana patogi ir dažna susisiekimo priemonė. Nors du naktiniai traukiniai į Maskvą (30 vagonų) iš Vilniaus yra perpildyti ir patartina bilietą įsigyti porą dienų iš anksto. Kelionė miegamajam - 10 rublių, prideda ir arbatą prie to. Maskvoje, Lietuva turi savo tokį lyg ir bendrabutį, kuriame gali pernaktuoti (patalinę duoda) už 60 kapeikų nakčiai. Yra ir bufetai, už maistą, aišku, atskirai. Gi gerame viešbuty apsistojimas kas - tuos 6-7 rublius.

Privačioms mašinoms skystojo kuro litras 18 ar 19 ka - peikų, valdinėms - pusė kainos. Bloga padėtis su automašinių pataisymu, dalimis, dažymu. Kaime, ypač derliaus nuėmimo metu, trūksta darbo rankų. Miestiečių talkos (gimnazistai, studentai) vis dėlto neatlieka tikėtosi vaidmens. Jei blogas oras, lietinga vasaros pabaiga ir ruduo, daug derliaus lieka nenuimta, nes didžiosios žemės ūkio mašinos išklimsta laukuose ir negalimos naudoti. Atrodo, pristabdoma ir naujų įmonių statyba, nes stinga darbo jėgos. Nestinga tik vis gausėjanti biurokratijos auginamos ponų klasės. Bet ar tai yra "socialistinės santvarkos" tikslas?

APIE ŽEMAIČIUS

Status, kietokas žemaičių būdas. Pasitikėjimas tik savimi /savo pažiūrų teisingumu, savo tikybės neklaidinimumu/ ir nepasitikėjimas kitais /kaimynais, pašaliečiais/ skersavimas net į aukštaičius /"lietuvius"/, užsidarymas savo teritorijoje /žemaičių žemėje/, savo visuomenėje ir dar labiau - net kiekvieno užsidarymas savyje, savo asmenyje; nelaikyti me to "amžinu" ir "igintu" žemaičių būdo bruožu, tik dėl sunkių grūdimosi su ordinais sąlygų ir patyrimų jiems kaip ir įskiepytu, nes šiais žemaičiai, dar kaip Kęstučio kariai, savais žemaitukais pasiekdavo Brandenburgą ir nepabūgdavo pasiekti ir tolimųjų pietų bei rytų.

M. Biržiška

/IS NIDOS Kalendoriaus

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR ANŪKAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVIŠKAI

OTTAWOS

ŠEŠTADIENINIS METINIS LEIDINYS MOKYKLOS

1980—M. M.—1981

TRUPINĖLIAI

OTTAWA, 1981 MT. GEGUŽĖS MĖN. 24 DN.
Redakcija ir administracija:
659 ALESTHER STR. OTTAWA, ONT. CANADA K1K 1H8

VIENI IŠĖJO, KITI ATEINA — NAUJI MOKSLO METAI

1980-1981 mokslo metų vaisius - Ottawos šeštadieninis Mokyklos Metinis Leidinyss ypač patraukia aki savo geru medžiagos sutvarkymu. Turinys, skyriai, iliustracijos -

piešiniai ir nuotraukos parodo ir programos įvairumą, aktualumą, ir pagrindinį lietuviškumą. Mokiniai pasisako apie stovyklas iš įvairių pusių -

rimtai, su jumo ir kritiškai. Fantazija ir poezija kurinama šalia svarbiųjų mūsų tautos ir valstybės įvykių paminėjimo. Mūsų didieji žmonės randa garbingą vietą

ta šiame žurnalėlyje: mūsų karaliai, kunigaikščiai, Kalanta, Kudirka, Žemaitė, Valančius, dr. J. Basanavičius, Rygiškių Jonas, Bielinis, Maironis, Čiurlionis, Varnas, Naujalis. Tegul ir kiti, kurie pradės šie metų lankyti šios nedidelės, bet darbščios kolonijos Mokyklą, gale metų nepagailės "Trupinėlių"...

MŪSŲ KLASĖ

Esam klasėje penki,
Visi dailūs ir jauni
Bandom mes eiles rašyti
Ir ką jaučiam pasakyti

Daiva, Lina — mūsų miečiausios;
Rasa, Rima — tos dailiausios.
Jonas — mūsų pažiba,
Štai penkiukė ir visa!

Lankom mes šeštadieninę,
Keliame rytą nusiiminę...
Šilta lova taip miela,
Gaila skirtis ir gana...

Klasėj skaitom, asmenuojam,
Mintimis kažkur klajojam...
Rašant girdim kažkas žvanga,
Žvilgčiojam dažnai į langą.

Ko tas tėtis navažiuoja?
Gal tas laikrodis vėluoja...

Visos klasės kūryba

ISPŪDŽIAI APIE STOVYKLĄ

"TRUPINĖLIAI"

Jonas BALSEVIČIUS, 14 m. amžiaus

"Stovyklaut, išskylaut, marš sesės, broliai!
Ten apšvies ir palies saulės spinduliai..."

Iš lėto artėjome prie stovyklos. Man tai buvo jau antras kartas važiuoti į Neringą stovyklauti. Tai lietuviška jaunimo stovykla Amerikoje. Joje stovyklavo vien tik berniukai. Čia kaip ir kiekvienoje stovykloje buvo daug gerų dalykų, kurie man patiko, bet pasitaikė ir tokių, kurie buvo mažiau prie širdies.

Pirmiausiai man patiko mano namelio draugai, su kuriais praleidau visą stovyklos laiką. Apie vadovus tegaliu pasakyti tiek, kad ne visi patiko. Man patiko sportas ir žaidimai; kiti dienotvarkės užsiėmimo punktai mažiau patiko. Kai oras buvo gražus — viskas atrodė miela, o kai lijo, būdavo liūdniau, reikėjo sėdėti namelyje ir nuobodžiauti.

Malonu buvo sutikti perėitų metų draugus, pasipasa-koti, pasidalinti su jais išpūdžiais. Smagu būdavo dalyvauti žaidimuose ir laimėti. Nemažiau, kai tave išrinka nesekmė ar atsirandanti paskutinėj vietoj. Maistas, bendrai paėmus, buvo neblogas. Laikas stovykloje prabėgo greit ir buvo liūdna, kai reikėjo skirtis su draugais, bet ne su Neringa. Čia tenka pačiam nusijuokti, nes kiekvienas pasiilgsta namų.

Tačiau kaip ten bebuvu, ar gera, ar ne taip gera, bet vistiek ir kitais metais norėčiau važiuoti į Neringą.

Rasa JURKUTĖ 14 m. amžiaus

"TRUPINĖLIAI"

"Neringos" stovykla tai tokia vieta, kur išviršiniai žiūrint, viskas rieda nustatyta tvarka; veik visur tenka skubėti, judėti, dirbti, rūgtynti, veržtis pirmyn. Tačiau tam tikrais tarpais ir gana dažnai savo viduje pajunti ir kitą pasaulį. Tada norisi atsipalaiduoti nuo visko, pasvajoti, mintimis nukeliauti toli nuo tos vietos. Tas vidines mintis tau sukelia girdimi stovykloje paukšteliai čiuilbėjimas, pučiantis vėjas, medžių šlamėjimas arba net kai kalbi su savo draugėmis ar vadovėmis. Kartais net pastobėtas skraidęs drugelis ar nutūpęs ir čiuilbęs paukštelis atkreipia tavąjį dėmesį ir tu pasineri savo mintyse. Man patikdavo pasivaikščioti po mišką vienai; kartais net išėjus ir ten kur prisėdus, pasvajoti. Aš netvirtinu, kad gera yra būti vienai visada, bet kartais yra būtina nors valandėlei pabūti mintyse vien tik su savim.

Tikriausiai pasakysite, kad toks apmąstymas ir perygyeniai nors ir triukšmingame stovyklos gyvenime yra ... meilė...

Juozas Šilėnas

VEIDU Į ŠIAURĘ

/Ištrauka iš ruošiamos spaudai knygos/

II-jo PASAULINIO KARO ATSIMINIMAI

PARTIZANŲ KELIAIS
/ tęsinys /

6 -

Vyrai gerai prigrąšinę, kad daugiau tokių "pirkimų" nebedarytų, liepia sėsti į tuščią vežimą ir važiuoti iš kur atvažiuavęs.

Po gautų žinių, pasidarėme dar atsargesni, akyliai sekame aplinką, esame pasiruošę kiekvienu momentu pršnekėti ginklais.

Mano širdis jaučia kažką ypatingo, instinktas liepia būti budriam. Dešinėje pravažiuojame Pasmodų kaimą. Prieš akis Krepšiagalio sodybos, už jų Krivinskai, kuriuose randasi paliktieji namiškiai. Norisi prie jų kuogreičiau priartėti, gal dėlto ir širdis tokia nerami.

Už aukštumų išsineria Anykščių bažnyčios bokštai. Tolumoje mums moja Liudiškių piliakalnio viršūnė ir aukštieji Storių kalnai. Anykščių nematyti, jie slėnyje. Iš jo keiiose vietose kyia tiršti gaisrų dūmai. Kas padegė nieko nežinome. Burbiškio pasėje irgi matyti dūmų debesys.

Nusipėstiname. Arklius su vežimais ir jų savininkais paliekame pakelėje. Išsiskirstome mažomis grupėmis po du, po tris ir šalikelio grioviais kylame aukštin, prieš ilgą aukštumą. Eidamas stebiu Krivinskų kaimo sodybą, kurioje randasi namiškiai. Iki jos gal koks kilometrą beliko, tiesiai per laukus nebus ir tiek. Kieme matau kažkas vaikšto, gal brolis, gal švogerys, atpažinti negaliu. Būtinai užeisiu, juk keiios d.enos kaip nesimatėme...

Abipus kelio plačios lauko platumos. Dešinėje, vieškelio kryptimi piauna geležinkelio linija. Už kalniuko į kuri pajungva kopiname, geležinkelio liniją kerta vieškelis. Tai Pagojos keių minučių sustojimo vieta.

Geležinkeliu, įkandin mūsų, pro Pasmodų laukų krūmokšnius išlenda mažo sąstato traukinys, artėjantis Anykščių link. Jame matosi vokiškomis uniformomis kareiviai. Jų tikslai mums nežinomi. Galvojame, jei jie vyksta į Anykščius, tai ir mums jokio pavojaus nėra.

Pažeita nuotaika paspartinam žingsnius. Prieš mūsų akis atsiveria plati laukų aukštuma keliais pakelės krū- 4 psl.

mokšniais ir netoliese esanti geležinkelio pervaža.

Staiga, visai netikėtai virš mūsų galvų susvilpia keii patrankėlių šūviai atriedančio traukinio kryptimi. Prieš traukinį iššoka sprogstančių sviedinių išmestų žemių ir dūmų fontanai.

Sekunde nastembame, netikėtų šūvių sutikti, prisiplojame prie žemės. Gal už šimto metrų prieš mus prapitump nauja serija šūvių. Aiškiai pamatome šalia krūmų užmaskuotus rusų tankų griezdiškus siluetus. Instiktiviai metamės atgal, dengdamiesi grioviais traukiamės ieško-dami uždangos.

Prieš tankus į kautynes stoti ir nemanome. Rusai pastebėję mūsų atsitraukimą, pradeda apšaudyti mus. Sproginėjančių sviedinių skeveldros lydi mūsų skubotą atsitraukimą. Traukinys sustoja. Iš dešinės jį puola komunistiniai partizanai, o gal ir desantininkai. Užverda gyvos kautynės. Iš traukinio atsako kulkosvaidžių ir šautuvų ugnimi.

Stebimės susidariusia situacija, vos neįpuolėme į pinkles. Iš traukinio ir į mus pasipila šūvių lietus. Jie, nieko nežinodami, galvoja kad ir mes komunistiniai partizanai, puolame juos sutelktai. Patenkame į kryžminę ugnį. Metamės į šoną prie pušaitėmis apaugusio dirvonio. Tankų sviediniai mus įkyriai persekioja. Traukinyje esantiems duodame suprasti, kad mes ne priešai. Rusų tankų ugnis koncentruotai sproginėja apie traukinį. Komunistai pila kaip pasiutę ir atrodo, bando užkirsti jo atsitraukimą. Atsišaudydamos traukinys palengva pajuda atgal, tačiau iš šitvirtinusios pozicijos nesijudina. Išibėgėjusį traukinį palydi komunistų šūviai.

Gal pasvalandį trukusios kautynės aprimsta. Uždusę skubame prie paliktų arklių, neatlaidžiai persekiojami rusų tankų ugnies.

Du arkliai su vežikais išgąsdinti kažkur pabėgo. Suvirštame į likusius du vežimus ir kiek arkliai įkabina, pasileidžiame į Troškūnus.

Mūsų tik dvylika. Kur tikisiesi? Nejaugi jie krito — bet nė vienas nepastebėjome. Niekaip negalime išspręsti jų likimo, gal užsislėpė, raminaimės šluostydami prakaitą nuo kaktų. Raginami arkliai lekia zovada. Už pusvalandžio mes ir Troškūnuose. Miestelyje panika, gyventojai skubiai kraustosi iš jo. Iš Milaisiškių kaimo atvykę partizanai patuliuoja gatvėmis ir palaiko reikalingą tvarką. Apie kautynes ties Pagoja jie jau žino iš ankščiau į stotį grįžusio traukinio.

Pasirodė, kad keii vokiečių ir lietuvių kareiviai, atvykę iš Panevėžio, sugalvojo nuvažiuoti traukiniu į Anykščius, atsivežti vyno. Taip vos nepapuliė rusams į nagus, tankų sviediniai sužalojo vieną vagoną ir sužeidė du vokiečių kareivius...

Atvykę vokiečių karai įsistiprina geležinkelio stotyje. Išsirušiami partizanų žvalgai ir visas miestelio puses. Broliai troškūniečiai lyg žinodami mūsų mintis, pakviečia mus į miestelyje įrengtą valgyklą pietums.

Mus pasitinka jų malonios sesės talkininkės su skaniai kvepiančia kiaušiniene. Sėdėdami už stalų ir besidalindami patirtais kautyčių išpūdžiais, komšame į skilvius skaniai paruoštą patiekalą. Didžiausią nuostolį patyrė Napoleonas, prarasdamas kumelaitę, ir "leitenantas Cibas", savo kaprinėje praradęs romo bonką, kurią buvo pasiėmęs juodai dienai. Mač ant jos besikubėdamas šoktelėjo Adomas. Šiaip visi pasitraukėme labai laimingai, be jokių nuostolių ir sužeidimų. Tik nežinom, kas atsitiko su mūsų šūvių ket-veriuke.

Nebaigus pietauti, išokęs partizanų žvalgas, ragina skubiai apieisti valgyklos patalpas, nes yra pastebėta iš Montvilo miško artėjanti rusų desantininkų grupė.

Troškūniečiai nutaria pasitraukti į miškingas Raguvėlės vietas. Mes anykštėnai ir dar keletas troškūniečių — pasitraukiame į geležinkelio stotį, tikėdami taip greičiau pasitraukti Panevėžio link.

Stotyje randame ir pradingusius draugus. Trečiuoju vežimu, jie per pasitraukimą nuklydo kiek daugiau į dešinę Krepšiagalio vienkiemį link. Jokių nuostolių neturėjo.

Stoties perone daug civilių žmonių ir vokiečių kareivių, kurie ruošia stoties pastatų, geležinkelio, ir toliau esančio tilto išsprogdinimą. Visas stoties rajonas apjuostas stiprios vokiečių sargybos. Visuose kampanose kulkosvaidžiai. Įleidžia, bet nieko neleidžia išeiti.

Kačik, prieš porą valandų dviračiu atvyko bėglys nuo Utenos ir pravažiavęs Anykščius, pasakoja, kad Utenoje einančios didelės kautynės. Miestas degas. Anykščiuose prie valsčiaus ir Jurzdike irgi matęs degančius namus, girdėjęs šaudymą. Žmonių nematyti.

Tokios naujienos dar labiau įbaimino, padėtis aiškiai kritiška.

Netikėtai sutinku rašytoją, Antaną Vienuolį — Žukauską, grįžtantį iš Kauno. Nežinaš kaip pasiekti Anykščius. Apie pasitraukimą negalvojęs, galėjęs pasilikti Kaune. Gal kaip nors išsilaikysias, bandysias gelbėti 1941 metais į Sibirą išvežtą sūnų.

— Jūs vyrukai jauni, gerai kad truputėlį pasitraukti galvojate. Rusus pažįstate — jie kaip ir vokiečiai, mums nedraugai, — skubiais sakiniais bėrė man savo mintis.

Atsisveikinau. Palikau bestovintį antroje pusėje stoties esančiame kieme, šalia vyšniomis aplipusio krūmo, su vienoje rankoje lazda, ant antrosios užmestu plonu keiionės ploščiumi.

/ bus daugiau /

NEPRIKLAUSOMA LIETUYA

IŠ PADANGĖS MIELOS

/IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE/

SMARKI PLAUKIKĖ

Italijoje, Veronos mieste, labai gerai pasirodė Buzelytė plaukikė Aiškutė Buzelytė. Tarptautinėse varžybose pirmoji nuplaukė 100 m krūtine /1 min. 12, 91 sek./.

PUIKI ČEKOSLOVAKŲ PARCDA

Vilniuje įvyko "Musicexport" patalpose Čekoslovakijos muzikos instrumentų, kuriais ji nuo seno garsėjo, paroda. Vyravo pianinai, fortepionai, pučiamieji instrumentai ir gitaros. Instrumentai pasižymi puikia akustika, dailia išvaizda.

Parodą aplankė ne tik vietiniai gyventojai, kultūrinų ir prekybinių sričių atstovai. Buvo suvažiavę atstovai iš kitų Pabaltijo kraštų, buvo ir iš Maskvos, Leningrado, Ukrainos, Gruzijos ir t.t.

Profesionalios ir mėgėjų saviveiklinės grupės užsisakė instrumentų 1982-iems metams.

NEPRIKLAUSOMYBĖS LAIKAIS ĮKURTAS ZOOLOGIJOS SODAS KLESTI

Zoologijos Sode laisvalaikio dienomis atsilankė nuo 12-14.000 tūkstančių žmonių. Šiame Sode randasi eksponatų iš visų pasaulio kontinentų apie 400 gyvulių ir 3035 paukščių, kaip rašo vietinė spauda.

Idomu, kad nelaisvėje sunkiai besidauginą plėšrieji žvėrys. Kauną tačiau ypatingai pamėgo snieginiai leopardai. Iš 12-kos Sov. Sąjungos zoologijos sodų jie dauginasi tik Kauno Zoologijos Sode. Čia gimė jau 6 jaunikliai.

Tolimųjų Rytų kiaušė, vadinama charza- irgi pamėgo šį Zoologijos Sodą. Jis randasi Mickevičiaus slėnyje. Tai vienintelis sodas pasaulyje, kur jau 10 metų veisiasi charzas.

Kauno Zoologijos Sodą įsteigė 1938 m., tada priklausomoje Lietuvos valstybėje, pasižymėjęs lietuvis gamtininkas Tadas Ivanauskas.

Sode dirba geri ir labai sąžiningi, tikrai gamtą mylintys lietuviai. Ką jie padarė Zoologijos Sodo naudai, jokie biurokratai nebūtų to atsiekę. Vietinė spauda, pažymėdami Sodo įsteigimo datą, nutyli, kad tai įvyko nepriklausomybės laikais.

TVARKOMA KANALIZACIJA IR VANDENTIEKIAI

Klaipėdoje vyko konkursas, kuriame geriausiai pasirodė vandentiekio ir kanalizacijos specialistai iš Kauno. Sekančias vietas užėmė Klaipė-

dos, Panevėžio bei Vilniaus komandos.

Vis dažnėjant daugiaaukščių statybai, gero vandentiekio ir kanalizacijos inžinieriai ypatingai svarbūs. Europoje šioje srityje daug patyrimo turi Vakarų Vokietija, kuri gabiai pasisavino amerikiečių praktišką statybos techniką.

Linkėtina tik, kad daugiaaukščiai būtų maloniau ir originaliau suprojektuoti, turėtų savą, lietuvišką charakterį. Gal sudedant raštuotai plytas arba sukuriant fasadų bareljefus.

TOTORIAI IR KARAIMAI

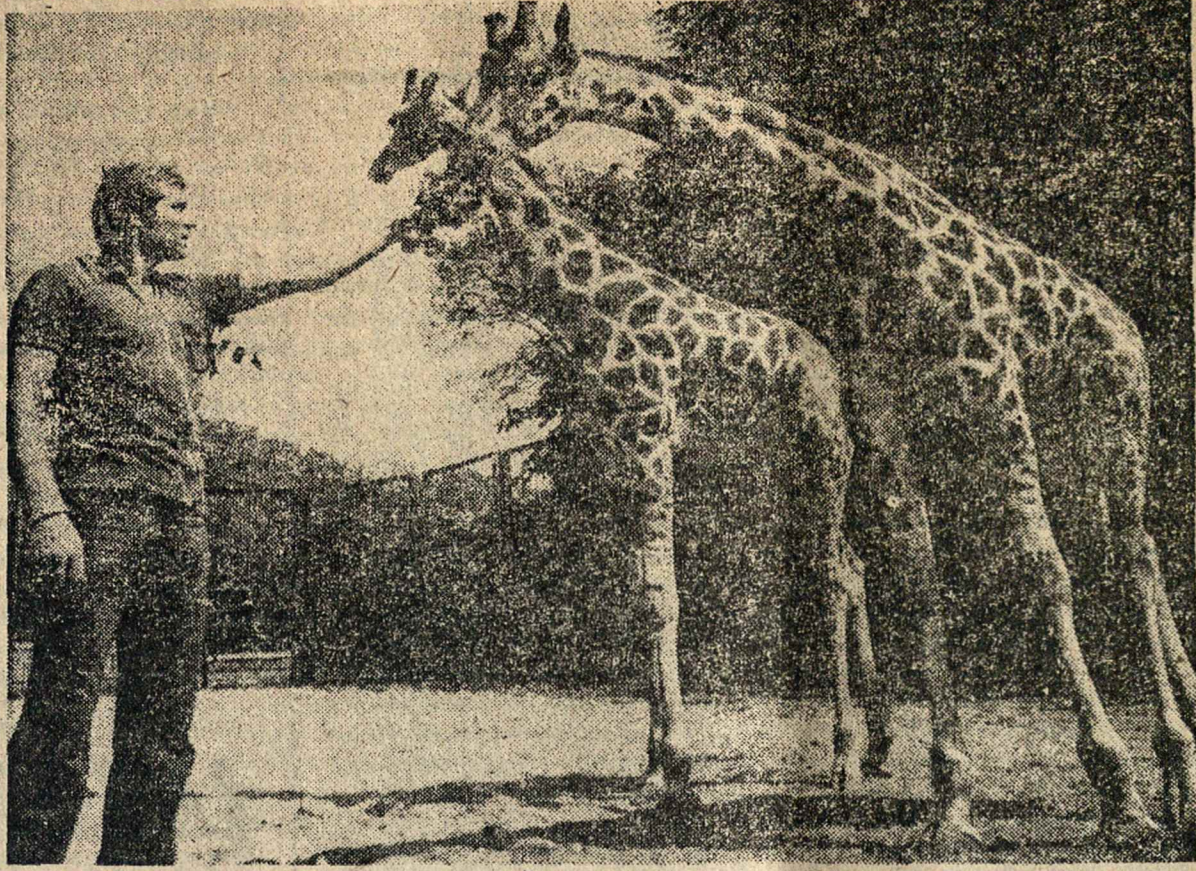
Totorius ir karaimus Kaune įkurdino Vytautas Didysis, atgabėjęs juos iš Krymo. Tada jie įsikurdino Kauno miesto pakraštyje, dabar Kanto gatvėje, kuri kelis šimtmečius buvo vadinama Torotų gatve. Nežinia kodėl, nepriklausomybės laikais, ta gatvė buvo pavadinta kitu vardu. Totorių vardu buvo pavadinta maža gatvelė prie Kauno kapinių, kur buvo totorių, jau vėlesnių atėjūnų kapinaitės.

Kai aprimo karai, kuriuose totoriai ir karaimai aktyviai dalyvavo, gindami Lietuvos sienas ir saugodami lietuvių valdovus, jie ėmė garsėti gerais daržininkais. Jų daržai tęsėsi Nemuno pakrantėmis Karaimų link ir Neries pakrantėmis, dabartinė Jonavos gatvė. Totoriai buvo pagarsėję kaip geri odų išdirbimo amatininkai.

ŠIAULIUOSE VYKO MUZIKOS IR ŠOKIO ŠVENTĖ

Šiais metais Šiauliuose vyko Muzikos ir Šokio Šventė, kurioje pirmą kartą dalyvavo 300 muzikantų styginis orkestras. Programoje buvo atlikti J. Naujalis, B. Dvarionis, M. Tamošiūnas, Ž. Bizys, R. Ščedrins, Caikovskio, Griego, Haendelio, Sibeliaus, Šostakovičiaus ir J. Štrauso kūriniai. Dirigavo S. Sondeckis.

KAUNO ZOOLOGIJOS SODE GERAI JAUČIASI ŽIRAFOS

Šoko tautinių ir pramoginių šokių kolektyvai.

o Visa tai rodo, kad skatinami žmonių meniniai kūrybiniai sugebėjimai. Tačiau už matytų nuotraukų ir filmų ankstesnių panašių dainų ir šokių švenčių buvo matoma propagandos pavarta, kaip pav. lietuviai liaudies šokėjai-blizgančiomis raudonomis plėčian-kovėmis bliuzėmis, labai pirmenančiomis kazokus, o ne mūsų liaudies stilių!

NIKODIMAS NORI KAKAVOS

Eugenijus Ignatavičius /tėsinys/

— Bijau! — prisikimšusi uogų pilną burnikę, murma ilgė mergytė, įsikorusi į vyšnios viršūnę. — Susitepei suknelę, kelyntes, kaip mes dabar pastėtą važiuosim? — čiaukščiama Margarita. — Paliu, ar prisivilai prie akmens? Užpakaliu nepakeli. Ateik, iškelsi vaiką.

— Išlips ir pati, — ramiai atsako Palius ir, tingiai atsikėlęs, įlinka į raudonuojantį serbentų krumą.

— Kur valgysim — lauke ar stancijoje? — paklausia Marė. — Stancijoje, stancijoje! — iš tolo atsiliepia Margarita.

— Aš tai bevelyčia lauke, po alyva, toks oras! — saujomis šlemšdamas it perlai spindinčias uogas, mauroja Napoleonas. — Uch, tai bent rūgštelė, tikras atsigavimimas!

— Džiūgauja jis, lbrides ligi pažastų į krūmyną.

— Ryk, ryk, ar nesusirgsi dizenterija. Rodos, bafo svietė buvęs, — įgelia pro šalį eidama žmona. — Marškinius susiklaštum, vaikštai skvernis paleidęs. Viešpatie, žmoaės...

— sturbo apimta Margarita išsispoko į platų Napoleono dugną. — Žiūrėk, kokios jo kelnės! Tai kur taip išėdai? Niekada jis nepasiziūrės, nepapbrauks raaka, dieve, dieve...

Vasarinis smėlio spalvos kelnės iš tikro buvo bjauriai iššepotos, matyt, pataikė į kalakuto užtaisą. Napoleonas visai gražiojosi ir sako į šalį klešnę, norėdamas išvysti tą baisiąją dėmę, tačiau jam nesisekė.

— Tu žinai ar ne, kiek prisilakščiau po krautuvas, kol suradau tavo dydžio? Galėjai persimauti džinsais, ne, būtinai naujom. Prieš ką čia dabar paraduoti? — Žmona, įsidiegusi į šonų rankas, neatleidžia akėjusi Napoleono.

— Nieko, išsivalys, dabar visokių skysčių yra, — ramniu, abejingu balsu atsako jis.

— Mažis tuoj pat, pamersiu skalbti, — griežtai pareiškia Margarita. — Duokite skalbimui bliūdą.

Napoleonas, matydamas, kad prisieis atsakyti gražių kelnų, tingiai velkasi į trobą ir po kiek laiko išlenda apsimovęs nuo aukšto kitomis pelių sugulėtomis. Švyti išplyšęs klešnės lopas, bet jam tai tik oro kaita, patinka būti apklaustam ir koistam. Priešpiečių visi rengiasi į stanciją, nes ten kur kas vėšiau ir mažiau tų prakelkų, skaudžiai kandančių musių. Paskutinė už stalo sėdasi Margarita, plonais piršteliais atsilauižia duonos gabaluką ir pasi-uostydama kramtuoja. Kur buvus nebuvus Raminta, išraudusi ir linksma, išiveržia per slenkstį, nešdamasi didelį rainą katiną.

— Mama, žiūrėk, kokios jo akys žalios, kaip agrastai.

— Vajezus... oi! — plėsteli rankomis Margarita. — Mesk! Mesk iš rankų tą bjaurybę. Gal jis niežais serga? Pasiuęs! O kiek jo kailyje nuodų, bakterijų! — Kaip įgelta ji šoka iš vietos ir, išplėšusi iš Ramintos purkštujan-tį katiną, išmeta pro duris.

— Kas čia tokio: nuels, išstiplaus rankas ir gali valgyti, — ramiai taria senoji, nusėtojusi šliurpčioti barščius. — Tepasidžiauglia valkas.

— Rankšluostis ant obels pasvertas. Tenai, prie šulinio, sutrikusi nežino ką ir bedaryti Marė. — Skač, biaurybė, ko lendi mergikei į akis!

Katinas, papūtęs uodegą, sprunka į krūmus. Ateina visos trys nuo šulinio, ligi panagių išvaliusios katiną pažertus bakterijas, ir susėda prie valgiais garuojančio stalo.

— Gal salotienės dėtumėt? Ar karšto? Ne miestas, agurkai dar tik mezga, ir pamidorų... — teisiasi Marė.

— Ne, ačiū — aš laikausi dietos. Jūsų salotos su grietine — mandagiai išspaulžia šypsena Margarita ir, sukryžiuvasi rankas, stebi su koku apetitu senoji ir Napoleonas šlemščia riebiai uždarytą barštienę.

— Nepatinka? — susirūpina Marė. — Gal prastai jaučiatės?

— Ne, aš žiūriu, kaip Napoleonas panašus į mamą. Tik dabar pastebėjau, — sausiai atsako Margarita.

— Tai kokia nors liga neleidžia? — užklausa senoji.

— Nekreipkit dėmesio, mama, šiandien šeštadienis, o jos tikėjimas neleidžia mėsos valgyt, — piktai mirteli Napoleonas.

Margarita nervingai krimšeli lūpas, sužimba primerk-tos tamsios akys, ir blykstelė gražūs idubę skruostai.

— Tikėjimas? — vos tvardydamasi sušabžda ji. — Matote, mama, koks jaučias jūsų sūnus. Pasidžiaukite, Aš gal jau penkiolika metų, kai vėžiu serga, ir niekada nesiskurdžiu. O jis viską tik šposais nuleidžia. Jam tik juokeliai... o pats... Ką jis išdarinėja pats, jo paklauskite!

Ji pašoka nuo kėdės ir, kaukšėdama į grindis, ima nervingai vaikščioti po erdvią stanciją, atsiduodančią drėgnais pelėsiais ir ruginiais miltais.

— Čia dabar... — nusėmba visada santūri senoji. Šaukštas taip ir pakimba kaip latakas virš drėbenio.

— Motin, tu tylėk, nesiklisk į sveitimus reikalus, — sudrausmina Marė.

— O tikėjimas tai leidžia vidunakčiu sugrįžti girtam. Su visokiais draugeliais trunkytis po rajoną: tai sugertuvės, sū-žieduotuvės, revizijos, įkurtuvės, magaryčios. O tu lauk visą dieną, ištempusi akis, proto gali netekti. Visas milicijas aplakštai: gal užsimušė, gal avarija ar kas? Į priepolius vaiką jau baigia įvartyti. To negana, vienoj lovoj nemiega, užsidaro vonioj ir pasileidžia vandenį. O ką gali žinot, kas jam šaus į galvą? Skustuva pasigriebs — ir čiaukšt per venas. Šitokie viską gali. Aš nebegaliu daugiau... Nebegaliu... /bus daugiau/

VIENOS DIENOS MAISTO IR GYVENIMO EIGOS DETALĖS

Kad ir kaip būtum sveikas ir dar nepersenas, bet 85 metai (o man jie suėjo birželio 29 d.) uždeda tam tikras sąvės išlaikymo bei tvarkymo pareigas. Sveikata tokiame amžiuje yra sąlyginė, ypač turint tokią neįkyrią blogybę, kaip mažakraujystę. Ji tuo tarpu niekuo nepasireiškia, tik tuo, kad turiu lankyti kas 3 mėnesiai daktarą ir gauti iš jo adatą su vitaminu B12 (Hydroxocobalamin). Daugumai pacientų su anemija gauna silpnėnę dozą B12 (Cyanocobalamin), bet ne syki per 3 mėnesius, o kas mėnuo. Nei prieš lankymą, nei po daktaro lankymo neįaučiu skiriumo nei savijautoje, nei šiaip sveikatingume, nes paprastai kraujo spaudimą turiu normalų (80-130).

Reguliarus maitinimasis ir gyvenimas — tai būtinas įsakymas asmeniui, peržengus 80 metų slenkstį. Po paskutinės operacijos (o jų turėjau nemažai) — tulžies pašalinimo 1972 m. — dar dirbau ir dirbiu prieš gėlių didžiulį liame Mėlynų Kalnelių kapinyne tarp Bostono ir Brocktono ir baigęs tą darbą (dirbau tik vasaromis) 1975 m. rudens eidamas 80 — sius metus. Būčiau dar ilgiau dirbęs, jei ne žmona būtų įtikinus, kad jau laikas man stoti dirbti reguliarų darbą ir pradėti užtarnautą rudenėlio poilsį. Štai jau šešta vasara kai darbujuos prie namų, įvairindamas savo išsivystęs atostogas.

Dieną pradėdau 5.30 val. Koliarbatininkas užverda, nusi-prausiu su šiuurukle, o po to su skuduru sušlapintu šaltame vandenyje, nutrinu visą kūną. Paimu vitaminus: pirmą B ir Kelp, antradienį — magnesium oxide ir B. trečiadienį — Dolomito tabletes ir bičių duoną, ketvirtadienį — folinę rugščių (folic acid) ir B, penktadienį — PABA ir Selenium, šeštadienį — C vitaminą ir cinką (Zn) ir sekma dieną "more" — tai tabletės su visais vitaminais ir mineralais.

Kartu su vitaminais išgeriu stiklinę vynuogių sūkos, atskiestos su viriu vandeniu ir obuolių sūka. Vandeni vartoju iš šaltinio, kuris yra nuo mūsų namų už 150 žingsnių. Verdančiu vandeniu užpilu 5 virtinius — raviolius, pamainomis varškėčius ir mėsinius ir juos verdu 12 minutes. Padažu vartoju minkš-

lą margarinau ir jogurta (per savaitę naudoju tik kvortą jogurto). Su virtiniais valgau daigus arba salykłą (gerą žiupsnį alfa — alfa arba papų (mung beans). Taigi verdančiu vandeniu užplau arbatos iš ramunėlių (chamomille) arba žiobrelėlių (tymes), o prie šių pridėdau kelis lapelius džiovintų mėtų. Suvalgęs virtinius, aš margarinau ir jogurto likučiu užpilu po vieną valgoma su kaupu šaukštą sėlenų (natural bran) ir kviečių daigų (wheat germs) ir dar 3 šaukštus mielėlių (brewers yeast). Čia kraus nevarioju. Su valgau juodos ruginės duonos su varške (ricotta cheese) ir at kiekvieno kąsnio išgraubau iš arbatos tirštumo (sėlenų, kviečių daigų ir mielėlių) ir gerai tai (bent 20 kartų) sukratau. Tą patį darau, jei reikarčiais pasitaiko valgyti sriubą: atskirai suvalgau tirštumus ir atskirai išgeriu skys-timus. Druskos nevarioju. Po pusryčių, išleides žmoną į darbą 6.30 val. einu pagulėti apie 1 valandą laiko, nes man neužtenka miego nuo 10 val. vakaro iki 5 val. ryto. Atsikėlęs, rašau dienyną ir apie 7.30 — 8 val. einu pasi-vaikščioti (apie 1 mylią): greit tu žingsniu ir tiesia nugara. Žiemos šalčiams užėjus, tenka kiek ir pabėgėti (jogging). Vaikščiodamas mintyje niūnuoju kuria nors dainelę (o jų žinau apie 100). — 9.30 val. mano priešpiečiai: viena stiklinė pieno, 1 bananas ir du vitamainai, — kasdien vit. E — 400 vienėčių (units) ir pamaiprausiu su šiuurukle, o po to su skuduru sušlapintu šaltame vandenyje, nutrinu visą kūną. Paimu vitaminus: pirmą B ir Kelp, antradienį — magnesium oxide ir B. trečiadienį — Dolomito tabletes ir bičių duoną, ketvirtadienį — folinę rugščių (folic acid) ir B, penktadienį — PABA ir Selenium, šeštadienį — C vitaminą ir cinką (Zn) ir sekma dieną "more" — tai tabletės su visais vitaminais ir mineralais.

JEIGU GERI IR GALI GERTI — TAVO REIKALAS, JEIGU NORI NUSTOTI — MŪSŲ.

ATEIK Į LIETUVŲ A. A. (ALCOHOLICS ANONYMOUS) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA TREČIADIENĮ. 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE., 8 VAL. VAKARO.

ARBA SKAMBINK MUMS:
Leonui D.: 366-2548 (namu), 489-5391 (darbo);
Henrikui N.: 277-7868; Dainiui L.: 768-9606;
Donaldui D.: 661-1733.

CFMB LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENA ANTRADIENĮ nuo 11.30 iki 12v. nakties
PROGRAMOS VEDĖJAS L. STANKEVIČIUS
1053 Albanel Cr. Duvernay, P. Q. Tel: 669-8834

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
18 1/2% už 90 dienų term. ind.	20 1/2% už asm. paskolas
18% už 6 mėn. term. indėlius	
17% už 1 metų term. indėlius	
15% už 3 metų term. indėlius	
18% už pensijų ir namų planą	
14% už specialias taup. sąsk.	19 1/2% už mortgicijus
11% už taupymo sąskaitas	
6% už čekių sąskaitas (dep.)	

AKTYVAI virs 28 mil. dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydįje, bet ne daugiau \$2,000. Asmenines paskolas mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virš 19 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:	
Pirmadieniais 10-3	90 dienų termin. indėlius	16 1/2%
Antradieniais 10-3	term. indėlius 6 mėn.	16%
Trečiadieniais uždaryta	term. indėlius 1 metų	15%
Ketvirtadieniais 10-8	term. indėlius 3 metų	12%
Penktadieniais 10-8	pensijų s-tą	14%
Šeštadieniais 9-1	tapomąją s-tą	11%
Sekmadieniais 9.30-1	spec. taup. s-tą	14%
	depozity-čekių s-tą	6%
	DUODA PASKOLAS:	
	asmenines nuo	18%
	mortgicijus nuo	17 1/4%

ANAPILYJE skyrius veikia sekmad. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.
Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Parduodame pinigines perlaidos (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGINGAS PATARNAVIMAS

ETNINĖS SPAUDOS ŽURNALISTŲ SUSIRINKIMAS
Ivyko etninės spaudos žurnalistų susirinkimas, į kurį atsilankė ir didžiosios spaudos atstovų.

Susirinkime dalyvavę ir visuomenės veikėjas pedagogas A. Rinkūnas išdalino 5 egzempliorius GENOCIDE IN LITHUANIA, paskutiniu metu išgarsėjusią dokumentinę karygą, parašytą dr. J. Pajaujio.

Šios knygos paskleidimas kitataučių tarpe turėtų būti mūsų visų organizacijų ir draugijų pagrindiniu uždaviniu. Ar nevertėtų paskirti kokią nors "informacijos savaitę" ir visiems iš karto perduoti šią knygą bibliotekoms, mokslo įstaigoms, vietinių laikraščių redakcijoms bei žurnalistams arba ir įvairioms humanitarinėms įstaigoms?

KAIP APSISAUGOTI NUO NUSIKALTIMŲ
Apsisaugojimo nuo nusikaltimų seminaras įvyks Toronto mieste Queen Elizabeth Parodų Salėje š. m. spalio mėn. 22, 23, 24 ir 25 d.d. Vykis parodos, demonstracijos, filmos, diskusijos — seminaras, kaip apsaugoti nuo vis daugėjančių nusikaltimų pasireiškimų.

Didėjant žmonių skaičiui, ypač paugo ir nusikaltėlių skaičius: apiplėšimai, vandalizmas, įsilaužimai, vagystės, padeginėjimai, klastojimai čekių ir kredito kortelių, išprievartavimai.

JEIGU GERI IR GALI GERTI — "TAVO REIKALAS",
JEIGU NORI NUSTOTI — "MŪSŲ".
ATEIK ! LIETUVIŲ AA (ALKOHOLIC ANONYMOUS) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ, 119 MIMICO AVENUE (Royal York Rd. ir Mimico Avenue kampas TORONTE) 7.30 v.v. SKAMBINKIT : 487-5591

toronto

popietė savuose namuose

A. LUKOŠIUS

PASAKORIUS PASAKOJA APIE IŠGUDRĖJIMUS

Žmonės tik pamanykite. Pagaliau pavoisio eilės nebėrai sėkmingų metų, mikrofonai mūsų salėse kaip ir geriau pradėjo veikti. Suprantama, kad ir patys kalbėtojai per tą laiką išpruso, padarė daug pažangos, arba kitaip sakant išgudrėjo.

Paaikškėjo pagaliau, kas buvo nežinota. Pasirodo, kad priešus prie mikrofono ir paėmus tą stebėklingą ragelį, pirmiausiai reikia gerai ir stipriai pirštu pabaksnoti. Po to, įtraukus krūtininį pakankamai oro, drūtai iš visos jėgos papūsti. To nepadarius, prie mikrofono geriau nesitink. — o tik save apsijuokinti ir iš tavo šnekos nei tau, nei kitiems naudos. Dargi visi blogai pasišaipys. Mikrofonas, vyruti tu mano, tai ne plūgo rankena, ar koks apnarsris arkliai pakinkyti. Prie jo ir prieiti reikia tiksliai, ir nusimanyti ką ir kodėl nori pasakyti.

Čia mat netik kad visų akvaizdoje pasirodai, bet ir į savo sielos gelmes leidi kitiems pasižiūrėti.

Taigi, dabar, kada jau beveik visa sveikata yra išmainyta į kanadiškus dolerius, ir gyvenimas beveik pats savaime rieda ten, kur jam priklauso, šita galima sakyti paskutinioji mikrofoninė bėda liko kaip ir apvaldyta...

Mūsųose pagaliau išgalėjo ir šokių tokių naujovių. Pavyzdžiui, jeigu pats negali susivaldyti — patylėti programos metu, arba kada kalba koks garbingas paskaitininkas — geriau iš viso į tokius pobūvius nesilankyti. Daugelis jau yra tai supratę ir prie jo gražiai prisitaikę. Anei tau eiti, nei laiko gaišti, nei tuos vargšus nervus varginti.

Kartais nuo karto vis išgirstame: "Aną dieną tą ir tą iš "Lokio" svetainės išmetė". Kitą būk tai visai pro duris neišleidžia. Kitas, tenai be viešėdamas, kad ir sėdėdamas kažkodėl greitai pavargsta ir net ant kėdės užmiega. Gudrūs ir čia rado neblogą išieitį. Nagi, kol dar negirtas ir panašus į žmogų, pasiskolink iš kurio nors sukalbamesnio šio baro tarnautojų 5 arba 10 dolerių, ir beveik turi garantiją, kad neišmes. Išmes, — gali prarasti savo dešimkę.

Visi žinome, kaip šiais laikais madoje įvairios rinkliavos. Renka organizacijos, aukų prašo Bendruomenė, Balfas, Altas, Tautos Fondas,

Tėvynės laisvinimo Draugija ir t.t., ir t.t.

Pasirodo, kad ir čia rasta atatinama išeitis. Nagi imti į dėžutę tuščią voka, ir jau ramiau jautiesi ant dūšios. Svarbiausia, kad savo atlikai, žmonės matė, o kad tuščias, negi apie tave kas blogo pagalvos, ypač, jei esi šiek tiek visuomenei žinomas ir ant voko adreso netepliojai?

Arba štai vėl. Sakykime iššaukiamas koks nors didesnės organizacijos — parapijos, šalpos grupės, ar lietuviško banko susirinkimas, pobūvis, kur žinai aiškiai, kad bus duodama kavutė ar pyragai. Tokie atveju visuomet naudingiau sėstis kiek beįmanoma arčiau to pyragais apkrauto stalo. Neprošali kišenėje dar turėti ir plastikinį maišelį, nes žinia, kad tokie skanumynais iš anksto perkrauti stalai būna niekeno nesaugomi. Jei patarnaujama į stalus, visuomet pasirinkti, prie kurių mažiausiai sėdi.

Sakykime, tau nusibodo mielaširdingumas, nutarei, kad jau to gana. Yra ir čia išeitis Pradžiai pradėk nuo menkų dalykų. Visuomet su savimi šalia pilno, turėk ir antrą porkeį cigarečių, kuriame vis laikyk tik vieną cigarete. Pradžiantysis pamatęs "paskutiniją" tikriausiai kad neims, o kad tu turi kitur pilną, čia jau vyruti kitas reikalas, ir tai suprasti nėra taip lengva.

Arba štai vėl. Pats turi savo rezidenciją, nuosavą šeimoms lizdelį, ar kokią nors kitą nuosavybę. Kaimynai tau pavydi, šnairuoja, matai kad su jais draugystė sunkokai mezgasi, — nėra to kas turėtų tarp kaimynų būti nekalbėk tu su jais. Neturėk reikalo. Neprasiidėk, tai jie pamans, kad pats didžiai išprusęs, pamokytas esi. O jei toks ir neesi, tai ar jiems žinoti? Tikriausiai kad ne kartą esi girdėjęs ar knygoje skaitęs, kad pats priklausai tai kilmingųjų giminei, esi išrinktosios tautos palikuonis, už tai gi su bile kuomi bičiuliautis tai tik savosios prigimties suniekinimas.

Šie keli praktiški kaadienio gyvenimo pasireiškimai, daugeliui iš mūsų neblogai pasitarnauja...

Norint jų daugiau išmokti, reikia taitintis, tai yra prisigretinti šalia bent kurio mūsiškio dar energijos nestokuojančio pasakoriaus, kurių dar ir šiais laikais vis dar nestokuojame...

LATVIAI SAVO ŠVENTĖJE STEBI PROGRAMĄ. ŽIŪROVŲ SUSIRINKO APIE 12.000.

DRAUDA
BALIO MASKELIŪNO
INSURANCE AGENCY LTD.
Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8Y 1C6
VISŲ RŪSIŲ DRAUDA • 24 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.
Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS
233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

APDRAUDA
INSURANCE
* Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komerčnihai
533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

Simon's
Travel Service
LIETUVA —
11 dienų
Birželio 8 — 22,
Vilnius, Kaunas, Trakai, Druskininkai, Anykščiai, Rumšišės
13 DIENŲ SU GIMINĖM
Gegužės 14 — 28 Gegužės 28 — birželio 11
Liepos 9 — 23 Liepos 23 — rugpjūčio 6
Rugpjūčio 13 — 27 Rugsėjo 3 — 17
Sutvarkome iškvietimus vizitui į Lietuvą ir iš Lietuvos
Nuperkame Lietuvoje giminėms automobilus.
Smulkesnų informacijų teirautis:
TORONTO tel: (416) 537-3060 arba 532-8772
MONTREAL.... tel: (514) 669-8834
CHICAGO tel: (312) 673-5391 arba 654-4238
TELEX tel: 06-986-766 TOR
2385 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada M6P 1X2
(Kelionių biuro registracijos Nr. 1835961)

V. Bačėnas ALL SEASONS TRAVEL, B.D.
1551 Bloor St. W. Visais kelionių reikalais
Toronto, Ont. bet kur pasaulyje skambinti:
M6P 1A5 Tel: 533-3531

LIETUVIŲ TAUTODAILĖS
INSTITUTO VISUOTINAS
NARIŲ SUSIRINKIMAS
Dail. Antano ir Anastazijos TAMOŠAIČIŲ SODYBOJE, R. R. 2, KINGSTON, Ont. įvyks LIETUVIŲ TAUTODAILĖS INSTITUTO narių visuotinis susirinkimas š. m. RUGSĖJO mėn. 19 d. Pradžia — 12 val.

LIETUVIAI GOLFININKAI
Toronto lietuviai ypač pamėgo golfo sportą. Rugpjūčio mėnesį George Town golfo aikštėje vukstančiose žaidynėse dalyvavo net 49 žaidėjai.

Baigiami sudaryti sąrašai dalyvių Š. Amerikos Lietuvių Golfo Metiniam Turnyrui ir rengiamasi Kanados Baltiečių Turnyrui, kuris įvyks rugsėjo 20 d., 11 v. r. Glen Cedars Golfo aikštynė.

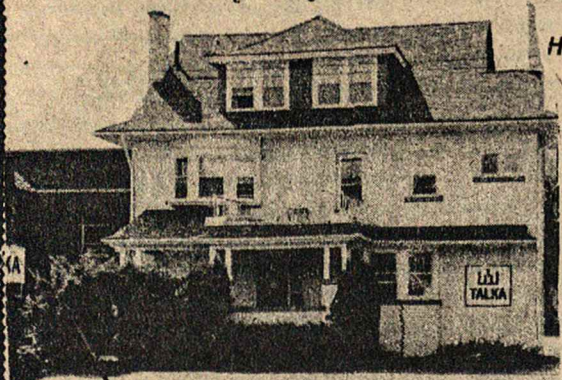
Toronto Lietuvių Golfinkų Klubo sezono uždarymas bus Sunday Brea rugsėjo 28, 27 d.d.

KONCERTUOS SOL. SLAVA ŽIEME LYTĖ
Sol. Slava Žiemelytė, neseniai išleidusi savo plokštelę, pakviesta dainuoti Putnamo Seselių Rėmėjų rengiamame koncerte Kultūros Židinyje, New York'e. Akomponuos taip pat torontiškiis menininkas — muz. Jonas Govėdas. Koncertas įvyks spalio mėn. 11 d.

LATVIŲ DAINŲ ŠVENTĖ IŠKILMINGA IR IŠKILI
Š. m. birželio 28 — liepos 5 d.d. Šiaurės Amerikos latviai, mūsų brolių tauta, surengė kultūros dienas. Vyko koncertai, vaidinimai, organizacijų posėdžiai. Visą apvainikavo dainų ir tautinių šokių šventė Maple Leaf Gardens Arenoje, kuri ir mums yra gerai pažįstama.
Dalyvavo 12.000 klausytojų, dainavo netoli 1000 choristų.
Puikios eisenos žygiavo į koncerto salę.
NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

hamilton

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje
- įsikūręs nuosavuose namuose -

HAMILTONO LIETUVIŲ
KREDITO
KOOPERATYVAS

TALKA

830 Main St. East
L8M 1L6
Tel: 544-7125

kviečia visus lietuvius pasinaudoti teikiama patamavimais

MOKAMĖ UŽ:	IMAMĖ UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%	nekiln. turto pask. 17 1/2%
santautos 15%	asmenines paskolas 19%
term. depoz. 1 m. 15 1/2%	
term. depoz. 3 m. 13%	
reg. pensijų fondo 14%	Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
90 dienų depozitus 16 1/4%	Nemokamas pilnas žekių potarnavimas.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais-ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val.
penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val.
Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

NAŠAUS DARBO SUKAKTIS

Elena Daugavietytė - Kudabienė

NEMAŽĖJANTI MEILĖ TEATRUI

Elena DAUGUVIETYTĖ - KUDABIENĖ šiemet švenčia 40 m. teatrinio darbo sukaktį, nes nepriklausomoje Lietuvoje pradėjo vaidinti Kau-no Jaurimo Teatre 1941 m.

Čia jos pirmoji rolė buvo veikale vaikams Paolo muzikanto. Kita jos iki dabar prisimenama su dideliu malonumu rolė-vaikų operoje "Žiogas ir skruzdėlė", kur reikėjo ir šokti ir dainuoti. Ir iki dabar ji neatsižada dainavimo ir lengvai, nežiūrint dosnių fizinių dimensijų, juda scenoje.

Didžiausias jos nuopelnas Kanados lietuviams ir lietuvių teatrui išeivijoje yra ištvėrimingas darbas, trunkąs jau 30 metų: AUKURO Teatro įkūrimas. Jame ji ir vaidina, ir režisuoja.

Iš teatro kolektyvo yra susikūrus 6 moterų DAINOS Vienetas. Jos turi savo specialią programą, atlikdamos dainų ir deklamacijų pyne.

Nepaslapstis, kad Elena Kudabienė turi šmaikštų kurybiną žodį ir gerą dozą jūmor. Jai įdomiomis progomis yra sukūrusi arba padrasinusi sukurti visą eilę kupletų.

Kaip ir kiekvienas kūrybingas asmuo, paklausta, kuri rolė jai labiausiai pavyko sukurti Hamilton'e, ji atsako,

kad visada visas roles galima geriau atlikti. Ypač reži-suojant ir vaidinant tame pačiame veikle savoji rolė kiek nukentčia, nes padalintas dėmesys scenoje. Tačiau, sakosi, kad Agulės rolė "Bubulyje ir Dundulyje" bei Bonos "Gulbės Giesmėje" yra jai malonios ir brangios.

Dabar, veikalą dar kartą peržiūrėjus, "Antrąjį Salomėja poniauose", parašytą Birutės Pūkelevičiūtės, pakartosis ir atvėš I-ą kartą į Montrealį šį rudenį.

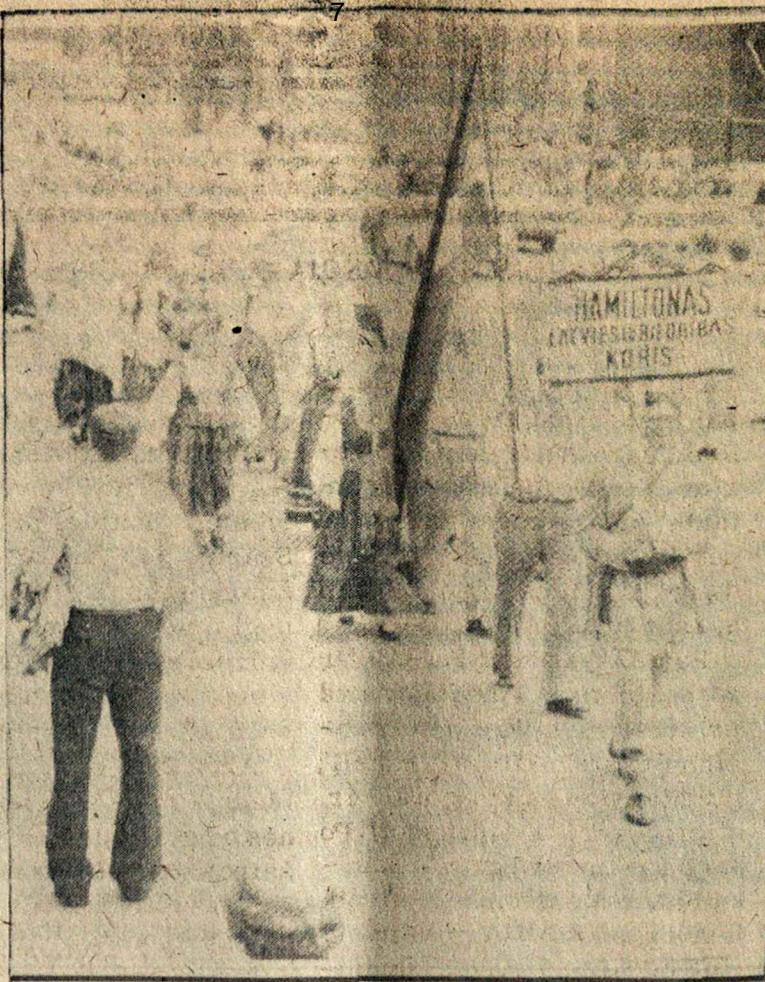
Mūsų režisore ir aktorė, kaip jau buvome minėję, įvertino labai palankiai ir kanadiečiai nelietuviai. Šiuo metu jos laukia visa eilė audicijų, apie kurias netrukus išgirsime.

Linkime ir toliau mielai Elenai Kudabienei su tokiu pat entuziazmu dirbti ir toliau su AUKURU, o asmeniškai - vėl pasirodyti Kanados Televizijoje ir teatruose.

KANADOS GYVENTOJŲ PRIEAUGLIS

Dabar Kanada turi 24,4 mil. gyventojų. Nuo 1976 m. paaugo 5,9%.

Albertos provincijos gyventojų prieauglis siekia 14,9%, Quebec'o - 2,7%, Ontario - 6,4% /viso yra 8,8 mil. gyventojų/.

HAMILTONO LATVIAI SAVO DAINŲ ŠVENTĖJE TORONTE

chicago

NAUJĄ KNYGĄ IŠ PAVERGTOS LIETUVOS SUTINKANT

Š. m. pavasarį Čikagos Jaurimo Centre buvo suruoštas naujos knygos "Valstybininkas Politikos Sūkuriuose" su-tikimas. Knyga buvo parašyta okupuotoje Lietuvoje ir todėl jos autorius negali būti paskelbtas. Patiekiami daug medžiagos iš prel. M. Krupavičiaus gyvenimo, o taip pat keleta dar niekur neskelbtų dokumentų.

Vakaronę atidarė dr. B. Paliokas pranešdamas, kad ši nauja knyga dedikuojama Lietuvos Steigiamojo Seimo 60 metų ir prel. M. Krupavičiaus 10 metų mirties sukaktims paminėti. Apie M. Krupavičių trumpai iš savo prisiminimų Rusijos tremtyje kalbėjo teisininkas B. Žukauskas, buvęs LKD Centro Komiteto

narys Voroneže. V. Šoliūnas įvertino Steigiamąjį Seimą ir jo atliktus darbus, perskaitė M. Krupavičiaus Seime pasakytą kalbą, priimant dr. K. Griniaus sudarytos vyriausybės deklaraciją. Kuñ. V. Bagdonavičius palygino tuo pačiu metu (prieš 60 metų) paskelbtas M. Krupavičiaus ir I. Lenino pažiūras į valstybę. Įžvalgi analizė sudomino klausytojus nauja knyga apie M. Krupavičių.

Meninėje dalyje Balio Pakšto tautinių instrumentų ansamblis pagrojo keletą subtilių, patriotinių dalykų. Ponas Pakštas dedikavo šią programą prel. M. Krupavičiui atminti ir visa grupė naujos knygos naudai atsisakė honoraro.

Po oficialios dalies visi svečiai buvo pavaišinti užkandžiais ir kavute.

Knygos išleidimu daugiausia rūpinosi dr. Balys Paliokas. Jam talkininkavo kun. V. Bagdonavičius ir eilė kitų bendraminčių. Knygai išleis-

winnipeg

PATIKSLINIMAS

Gerb. "NL" Redaktore, malonėkite pataisyti klaidas, kurios įvyko "NL" Nr. 16, 7-me psl., aprašant a. a. Juozo Butkevičiaus mirtį.

1. Kur rašoma: "J. Butkevičius, besislapstydamas, paduoda prašymą Kuršėnų miškų urėdai PETRAUSKUI", turi būti: Kuršėnų miškų urėdai PETRUŠAUSKUI. Matyt, pavarde sumaišyta su Sedoje paskutinių kautynių dalyviu Igu PETRAUSKU, kuris dabar gyvena Montrealyje.

2. Toliau: "Už pavyzdinę tarnybą perkeliama į vyr. vachmistro laipsnį"... Turėjo būti: Pakeliamas į vyr. vachmistro laipsnį, o ne perkeliama ir -

3. Kur rašoma: "Sedoje prie vandens malūno pulk.

Aleksandro Plechavičiaus vadovybėje buvo susiformavęs uniformotų lietuvių dalinėlis"... Turėjo būti: "Sedoje prie pulk. Aleksandro Plechavičiaus vandens malūno buvo susiformavęs uniformotų lietuvių dalinėlis".

Pastaba: 1940 m. rusams okupavus Lietuvą, buvęs Ulanų pulko vadas pulk. Aleksandras Plechavičius su broliu Kazimieru, lengva mašina traukėsi užsienį. Atvykę į Raseinius, per neapsižiūrėjimą pateko į rusų NKVD - istų įstaigos aklina klėmą. Abu buvo suimti, atpažinti ir sušaudyti, tad po 4-rių metų jo mirties jokios jo "vadovybės" Sedoje negalėjo būti.

K.S- tis

SKANU -bet KARRRŠTA! Pagarsėjusi jauna lietuvaitė aktorė Ann Jillian /Nausėdaitė/ TV programoje demonstruoja lietuviškus valgius. Jos tautinis rūbas taip pat puikus.

ti aukojo Magdalena Šmulkš - na 6 dol. minkštais ir 8 dol. tienė, Vygantų šeima, per dr. kietais viršeliais. Užsaky - Kazį Šidlauską, Paliokų šei - mus siųskite: ma ir P. Vaduvis po 1. 000 Tėvynės Sargas dol. ir eilė kitų po mažiau. c o Antanas Balčytis Knyga gaunama Tėvynės 6819 S.Vashtenaw Sargo administracijoje. Kai - Chicago, Ill. 60629, USA.

CALIFORNIA

Santa Monica Liet. Klubo pirm. dr. V. Raulinaitienė įteikia A. Devenienei bronzinį žymenį.

PAGERBTA ALENA DEVENIENĖ

Santa Monica, California lietuvių surengė iškilmingą Alenos VILEIŠYTĖS-DEVENIENĖS 60 m. visiš-omeninės veiklos paminė- ma - pagerbiimą.

A. Devenienė yra gimusi 1907 spalio 1 d., Vilniuje. Nuo gimnazijos laikų įsi- jungė į lietuvių kultūrinę ir politinę veiklą.

Alenos Devenienės tėvas Jonas Vileišis buvo Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras.

Nuo 1950 m. buvo vais- tiečių liaudininkų sąjungos vicep- kė, 1953 m. dalyvavo Europos federalistų kongrese Haagoje; bendradar- biavo Ūkininko Patarėjeje, Šeiminkėje ir atvykus į JAV- bes - Sandaroje, Vienybėje, Varpe ir kt.

1942 m. ji išgelbėjo savo vyrą dr. M. Devenį iš Sibi- ro tremties.

Pagerbime A. Devenienės veiklą apibūdino rašytoja Al- lė Rūta Arbienė, atsiminimų eiga nufilmavo Paulius Jas- konis, Leonas Kantas padarė nuotraukų.

Ilgą garbingos veiklos ke- lią nuėjusią Aleną DEVE - Leonui ir Vanda Giriniam, NIENE prisimena, žino visi lietuvių ir nuosirdžiai linki linkėta geros sėkmės Toron- ir toliau veikti mūsų tarpe. te.

montreal

IŠVYKO Į TORONTĄ LEONAS ir VANDA GIRINIAI

"NL" Spaudos Bendrovės eilė metų baves pirminin- kas, vicepirmininkas ar na- rrys Leonas Girinis - Norvai - ša apleidžia Montrealį ir Quebec'o prov. NL" Valdyba ir "NL" darbuotojai surengė kuklias išleistuves "NL"pa - talpose. Dalyvavo Valdybos nariai, darbuotojai, talkinin- kai.

Dabartiniam Valdybos p- kui Pranci Paukštaičiui ta - rus įžanginį žodį, prisiminta, kad Leonas Girinis buvo pir- masis " Nepriklausomos Lietuvos" laikraščio paruo- šėjas-spaustuvei. Iki to lai - ko jis buvo spausdinamas rotatorium, sąsiuvinio pavi - dale. Visą laiką jis rūpinosi laikraščio likimu ir jo page- rinimu.

Valdybos vicep. Juozas Šiaučiulis su jūmoru gąsdino išvykstantį ir jo žmoną Van- dą, kas jų lauksią Toronte ir siūlė dar apsigalvoti... O papasakojo dr. J. Gudauskas, papildė pats pagerbimo šei- mininkas Emilis Sinkis.

Buvo gauta daug sveikini- mų raštu, telegramomis ir žodžiu. Pagerbimo programą pravėdė V. Šimoliūnas, renginio eiga nufilmavo Paulius Jas- konis, Leonas Kantas padarė nuotraukų. Ilgą garbingos veiklos ke- lią nuėjusią Aleną DEVE - Leonui ir Vanda Giriniam, NIENE prisimena, žino visi lietuvių ir nuosirdžiai linki linkėta geros sėkmės Toron- ir toliau veikti mūsų tarpe. te.

125¢ kolnes pristatant ir atsiimant

M. PHILIPPE IZZI
Président

SKAMBINKIT: 365-7146

NETTOYEURS CLEANERS

365-7146
7661-A CENTRALE

365-1143
495-90e rue, LaSalle

766-2667
2955 ALLARD

GUY RICHARD

ROOFER - COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys Guy RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir prienamomis kainomis. Namų stogo dengimui ar taisymui skambinkite: **364-1470**

Couvertures de tous genres - All kinds of roofing

7725, Georges LaSalle

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J. F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Av
Chatouway Verdun, Que.
Tel: 694-4763 Tel: 767-7956

MODERNIOS KOPLYČIOS

ATOSTOGOMS BAIGIANTIS

Klevams jau pradendat keisti spalvas- neabejojame, kad vasara baigiasi, o su ja daugumai ir atostogos. Sveikiname visus skaitytojus, grizusius pailsesjus i reguliaraus gyvenimo vazes.

Sveikiname istverminguosius musu bendradarbius ir lauksime ju plunksnos darbu.

1981-iems metams su rugsėjo mensesiu pradendat paskutinį š. m. trečdalį, norime priminti, kad atėjo laikas tiems, kurie dėl pašto streiko, dėl atostogų ar šiaip užsimiršimo dar neužsimokėjo prenumeratos - neuždelsiant tai padaryti.

Taip pat prašome visų, kurie pakeičia adresus, juos pranešti savo artimiausiu me pašte/ jeigu rašymas jus apunkina/ ir jis mus painformuos. Tai liečia Kanados gyventojus. Tokiu būdu nesutrukdydys laikraščio siuntinėjimas.

Iš savo pusės- mes su nauju pasiryžimu stengsimės vis geriau leisti ir tvarkyti "NL" laikraštį.

LITUANISTINĖ MOKYKLA MONTREALYJE

Šiais metais vėl pasiryžo dirbti su mūsų vaikais patyrę mokytojai: Julija ADAMONIENĖ, St. ALIŠAUSKIENĖ, Ses. TERESĖ, Julija ADAMONYTĖ, Linas STAŠKEVIČIUS. Mokyklos Vedėja yra Monika JONYNIENĖ.

Reikia atkreipti dėmesį ypatingą dėmesį i specialią klasę nemokantiems arba silpnai mokantiems lietuvių kalbą. Šioje klasėje specialiu metodu, kuris vaikams

yra idomus, bandoma padaryti lietuvių kalbą gyvą.

Mokykloje, kas labai svarbu, - mūsų vaikai susidraugauja savo tarpe ir praleidžia geroje aplinkoje laiką.

Paskubėkite užsiregistruoti i šią klasę, nes reikia mokytojams pasiskirstyti darbais.

Registruotis tel. 489-2106.

AV PARAPIJOS SPAUDOS KIOSKAS PRANEŠA:

Kioskas, pasibaigus atostogoms, veikia dabar pilną laiką, kiekvieną sekmadienį.

Galima gauti ne tik knygu, bet ir plokštelių, atvirukų ir kt. Kioską veda J. Šiaučiulis.

LITUANISTINĖS MOKYKLOS 1981 m. LAIDA - baigusieji ir mokytojai. Iš kairės sėdi mokytojai: SESELĖ TERESĖ, Lituanistinės Mokyklos vedėja M. JONYNIENĖ, St. ALIŠAUSKIENĖ. Stovi, iš kairės: Tėv. J. ARANAUSKAS, J. ADAMONIENĖ, A. KNYSTAUTIENĖ, M. MALCIENĖ, J. ADAMONYTĖ, R. OTTO, L. STAŠKEVIČIUS.

SKAUTAS VYTIS Gintaras BRIKIS su jaunaisiais. Skautų organizacija gražiai veikia Montrealyje ir kviečia šį rudenį visus tėvus, kurie dar neįrašė savo vaikų i skautų eiles, - tai padaryti.

● MONTVILAITĖ Rūta praleido pas tėvus dvi savaites atostogų. Ji gyvena Toronto.

● BERNOTAS Antanas susirgo ir yra gydomas St. Luc Ligoninėje.

● JANUŠKA Petras susirgo, gydomas Reddy Memorial Ligoninėje.

● KAZANEVIČIENĖ L. serga ir gydoma Royal Victoria Ligoninėje.

PAGALIAU ĮVYKSTA LITO JAUNŪJŲ NARIŲ IŠVYKA

Ilgai laukta ir dėl streiko atidėta LIPO Jaunųjų narių išvyka i beisbolo rungtynes Olimpijame Stadione Montrealyje įvyks š. m. RUGSĖJO mėn. 15 ir 22 d. d.

Bilietus prašome pasiimti NEGAIŠTANT „LITE“. Jie tinka jauniems nariams /nuo 10-18 m./ ir yra VILTUI.

RUGŠIASI BAZARŪI

RŪTOS Klubas, pasibaigus vasaros atostogoms, kviečia visus narius i talką METINIAM BAZARŪI, kuris bus SPALIO 24-25 dienomis.

PARDUODAMAS
3 šeimų namas, garažas ir krautuve geroje vietoje. Kreiptis Tel: 366-7519 arba: 1-224-4732.

RENKU
senas lietuviškas knygas, laikraščius plokšteles ir kitą lietuvišką medžiagą.
P. ADAMONIS
Tel: 722-3545

Tony's Photo Studio
Portraits Portraits
Mariage Weddings
Passport Passport
Commercial Commercial
Montreal 525-8971
Brossard 678-2951
TONY LAURINAITIS

DĖMESIO ŽUVAUTOJAMS
BASKOTING EŽERAS - STURGEON LODGE puiki žuvavimo vieta, švarios kabinos, baras, laivai, motorai, žuvelės!
Užsisakykite vietas - STURGEON LODGE
Box 119, R.R. 2
Maniwaki, Que.
Tel. (819) 449-4355.

TRANS-QUEBEC SIDINGS L.T.D.
ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALIUMINIUMU, PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA. GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS DARBAS
SAVININKAS: John OSKOWICZ
8499 rue Grouard, St. Leonard, H1P 2M5
Tel: 321-1975

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA
1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ: **DUODA PASKOLAS**

Term. ind. 1 m..... 18%	Nekilnojamo Turto,
Certifikatai 19%	Asmenines ir
Spec. taup. s-tas 17%	Prekybines.
Taupymo S-tas 11%	
su apdrauda iki \$2000.	
Trumpalaikiai ind. 20%	Paskolos mirties atveju
už \$20,000 ir daugiau	apdraustos iki \$10,000.-
Čekių s-tas 6%	

KONFIDENCIALUS IR GREITAS PATARNAVIMAS
ČEKIAI IR VISI KITI PATARNAVIMAI VELTUI

KASOS VALANDOS

<u>1465 De Seve</u>	<u>3907 A Rosemont</u>
Pirm. Antr. Treč. 9 - 3	-----
Ketvirtadieniai 12 - 8	6 - 8
Penktadieniai 12 - 6	12 - 6

Maurice Kaplan
Kailių siuvėjas
Tel: 767-6183

- Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)
- Taisau ir remodeliuoju
- Siuvu ir perduodu

1449 RUE ST-ALEXANDRE SUITE 500A MONTREAL, QUEBEC H3A 2G6 TEL. 288-9646

D. N. BALTRUKONIS
IMMEUBLES - CLASIC INC.
NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSISKAS PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS
445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.
Tel.: 273-9181 Namų: 737-0844.

DANPAR REALTIES CORP.
310 VICTORIA AVE SUITE 409 MONTREAL, P. Q. H3Z 2M9
VINCAS PIEČAITIS
Nekilnojamo Turto Patarnavimas Montrealyje
Investicijos JAV ir Kanados provincijose
Tel. Bus: 482-3460
Res: 366-7041

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!
Tel. Bus: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBE • GYVYBE
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, P. Q.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA
6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6
TEL. 727-3120 Namų 376-3781
Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.
Komerčinio privataus turto, automobilių atsakomybės, gyvybės draudimas
Agentūra veikia nuo 1945 m.

montreal west automobile
PONTIAC • BUICK • ASTRE
• NERBOTOS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJU AUTOMOBILIŲ
• NEITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI
• MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI IR ŠUŠIMIMI JŪMS, PASITARNAUS-
• UŽEIKITE! ĮSITIKINKITE!
• PASINAUOKITE!

LEONAS GURECKAS SALES MANAGER

PASIKALBĖKITE SU
Menageriu Leo GURECKAS

mw montreal west automobile
11 WESTMINSTER SOUTH
(At the end of Sherbrooke Street West). 489-5391

Dr J. MALIŠKA
DANTŲ GYDYTOJAS
14140 St. Catherine West, Suite 600, Montreal, P. Q.
Tel. Bus.: 866-8235
Namų: 488-8528

Dr. A.O. JAUGELIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1410 Guy St., Suite 11-12 Montreal, P. Q.
Tel. Bus.: 932-6662
Namų: 737-9681

M. CUSSON R. GENDRON
VAISTINĖ
Atidaryta kasdien nuo 9 a.m. iki 10 p.m.
Šestadieniais: nuo 9 a.m. iki 9:30 p.m.
Sekmadieniais: nuo 10 a.m. iki 9:30 p.m.
GREITAS, NEKILNUOJANTIS PRISTATYMAS
7626 Central St. Ville LaSalle, P. Q.
Tel: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS
B. A. M. D. C. M. M. Sc. L. M. C. C. F. R. C. S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrook St. W. Suite 215, Montreal, P. Q. Tel. 931-4024

ADVOKATAS
ROMAN J. IŠGANAITIS B. A., B. C. L.
4 Notre Dame E. Suite 504 Montreal, Quebec, H2Y 1B7, Tel: 878-9534

ADVOKATAS
J. P. MILLER B. A. B. C. L.
168 Notre Dame St. E., Suite 205
Tel: 366-2063½ 866-2064.

ADVOKATAS
VICTOR E. RUDINSKAS
B. Eng., M. Eng. L. L. B., B. C. L.
4701 Bonnantyne, Verdun (kampus 2-nd Ave.), Que. H4G 1E6
Tel. Bureau: 769-8824; Residence: 366-6245

NOTARAS
J. BERNOTAS
3 Place Ville Marie, Suite 627 Montreal, P. Q.
Tel: (514) 871-1430.

NOTARĖ
RŪTA POCAUSKAS
50 Du Domaine, Ile Perrot, Que, H7V 5V6
Res. Tel: 453-9142